

ISSN 1407-9321

Hipotēku banka Preiļu filiāle dāvina
«Novadnieka» lasītājiem
kalendāru 2007. gadam.

To saņem:

Antons SMANS (Preiļi, kv. nr. DI 716151),
Valentīna MŪRNIECE (Preiļi, kv. nr. DI 716106),
Juris KĻAVIŅŠ (Preiļi, kv. nr. DI 716140),
Valija ŽIHARE (Preiļi, kv. nr. DI 716107),
Pēteris GLUŽINS (Preiļi, kv. nr. DI 716130),
Antoņina UPENIECE (Rožupe, kv. nr. DJ 709370),
Helēna ČERPAKOVSKA (Prikuļi, kv. nr. DJ 756124),
Aivars ZIEMELIS (Aizkalne, kv. nr. DJ 819903),
Ināra SONDORE (Sīļukalns, kv. nr. DJ 296755),
Tekla SKABA (Stabulnieki, kv. nr. DJ 296486).Kalendārus var saņemt redakcijā
Brīvības ielā 14, Preiļos, uzrādot «Novadnieka»
abonēšanas kvīti. Tāl. 5307057.Atgādinām, ka «Novadnieka» abonenti
savās Preiļu rajona pasta nodaļās
var saņemt kalendāru
«SAKRĀLĀ MĀKSĻA PREIĻU KAPELĀ
UN GORNAJAŠU KAPLIČĀ».**Darīts vairāk un
mīlēts vairāk**Preiļu rajona
galvenās bibliotēkas
bērnu nodaļa

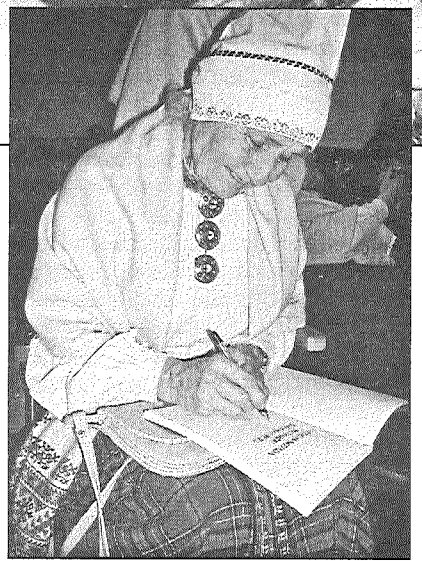
Senās tautas garamantas, ko gadsimtiem cauri saglabājuši Vārkavas novada ļaudis, nu apkopotas vienā izdevumā. To sagatavojusi Vārkavas vidusskolas skolotāja Janīna Vilmane. Grāmatas atvēršanas svētkos viņu mīļi sveica kolēģi, bijušie un pašreizējie audzēkņi, valodnieki, pašvaldību pārstāvji.

● Autogrāfs atmiņai. Foto: L.Rancāne

Bagāts ir Vārkavas novada mutvārdu daiļrades pūrs, sirsnīgs paldies cilvēkam, kas to savācis, apkopojis un izdevis grāmatā, — skolotājai JANĪNAI VILMANEI. Šāds atzinums un pateicība vakara gaitā izskanēja no katra apsveicēja, kas kuplā skaitā bija ieradusies uz Vārkavas vidusskolas ilggadējās pedagoģes Janīnas Vilmanes, Bronislava Spūļa prēmijas laureātes grāmatas «Vārkavas novada mutvārdu daiļrades pūrs» atvēršanas svētkiem. Prezentācija notika 19. janvārī, puteņainā un vējainā dienā, laiku pa laikam ciemiņiem paliekot bez elektrības, jo sakarā ar stipro vēju Latgalē daudzās vietās bija traucēta elektroenerģijas piegāde.

Man liekas, ka lielākā daļa no skolām un pašvaldībām tāda veida pasākumus nekad nepiedzīvo, savā uzrunā atzina Vārkavas vidusskolas direktore Anīta Vilcāne, jo nav tāda entuziasta, kas vāktu un apkopotu vietējo folkloru. Mums ir šāds cilvēks – skolotāja Janīna Vilmane, un mēs ar to ļoti lepojamies. Ar skolotājas vārdu saistīti jau otrie grāmatas atvēršanas svētki Vārkavā. 1984. skolas pedagogi bija liecinieki tam, kā Arnolds Auziņš uzrakstīja grāmatu «Pasaule sākas ar vārdu», un tā bija par Janīnu Vilmani kā lielisku latviešu valodas un literatūras skolotāju, vienlaikus daudz uzmanības veļot arī skolai un citiem tās pedagogiem.

Darbs Vārkavas novada mutvārdu

daiļrades apzināšanā, krāšanā un pētīšanā sākās jau divdesmitā gadsimta sešdesmitajos gados, stāstīja Janīna Vilmane. Skolēni tika mudināti apmeklēt un uz klausīt gados vecākus cilvēkus, pierakstīt viņu dziedātās dziesmas, stāstītās teikas, pasakas, anekdotes, ticējumus, parunas, mīklas, sakāmvārdus.

Turpinājums 2. lappusē.

**Preiļu novada domes vadība
un deputāti tiek ar
Aizkalnes pagasta un
Preiļu pagasta iedzīvotājiem**

Preiļu novadā par tradicionālu pasākumu pirms kārtējā gada budžeta pieņemšanas ir kļuvis domes deputātu un speciālistu tikšanās ar iedzīvotājiem, «Novadnieku» informē sabiedrisko attiecību speciāliste novada domē Maija Paegle.

15. janvārī iedzīvotāji bija pulcējušies Preiļu pagasta centrā, bet 17. janvārī uz tikšanās bija sanākuši Aizkalnes puses ļaudis. Šogad uz sarunu ar novada uzņēmējiem, zemniekiem, pensionāriem, iestāžu darbiniekiem un jauniešiem bija ieradies Preiļu novada domes priekšsēdētājs Aldis Adamovičs, izpilddirektors Vladimirs Ivanovs, domes deputāti Alberts Vucāns, Vitālijs Plivda un domes speciālisti.

Aldis Adamovičs iepazīstināja iedzīvotājus ar paveiktajiem darbiem un realizētajiem projektiem 2006. gadā. Vladimirs Ivanovs informēja par iesāktajiem projektiem komunālās saimniecības, atkritumu šķirošanas un infrastruktūras jomā. Viņš atzina, ka piecos gados, kopš pastāv novads, daudzi darbi ir veikti lauku teritorijās, bet šobrīd visaktuālākais jautājums ir ceļu stāvokļa uzlabošana. Ceļu fonda līdzekļu daudzums 2007. gadā tiek plānots 240 000 latu apmērā. Kā norādīja izpilddirektors, komisija apsekos problemātiskos ceļus, novirzot līdzekļus to remontam. Ir svarīga arī veikto darbu kvalitāte, līdz ar to lielāka uzmanība jāpievērš darbu uzraudzībai.

Vairākus iedzīvotājus neapmierina atkritumu izgāztuves slēgšana Preiļos. Šis apstāklis esot par cēloni tam, ka daudz atkritumu tiek izgāzts mežos un mazapdzīvotās vietās. Vladimirs Ivanovs paskaidroja, ka atkritumu apsaimniekošanas uzsākšana un izgāztuves slēgšana ir notikusi saskaņā ar Eiropas Savienības direktīvām, tas nozīmē, ka arī Latvijas iedzīvotājiem jāveicina vides aizsardzība un sakopšana. Iesākot atkritumu šķirošanu novadā, tiks iedalīts Eiropas Savienības finansējums šķirošanas laukumu izveidei un konteineru uzstādīšanai. Lai novērstu atkritumu izgāšanu mežos un grāvjos, arī pagastos pie individuālajām mājām, noslēdzot līgumus ar SIA «Preiļu saimnieks», jāuzstāda atkritumu konteineri. Ja mēs, iedzīvotāji, būsīm aktīvāki un jūsim atbildību par vides kvalitātes uzlabošanu, tad būsīm neieciešīgi pret tiem, kuri piesārņo dabu ar sadzīves atkritumiem.

Preiļu novada pašvaldība jau ilgāku laiku ir uzņēmusies rūpes par novada kapsētu sakopšanu un labiekārtošanu, kaut gan citur Latvijā iedzīvotāji kapu uzturēšanu veic bez pašvaldību līdzdalības. Izpilddirektors norādīja, ka arī turpmāk tiks sniegta palīdzība gan izplaujot kapos zāli, gan izžāģējot vecos kokus.

Problēmas iedzīvotājiem sagādā mobilo sakaru un Interneta sliktā kvalitāte Aizkalnes pagastā. Novada vadība apņēmas atkārtoti lūgt atbildīgajiem uzņēmumiem veikt uzlabojumus.

Alberts Vucāns runāja par mākslas un muzikālās izglītības nepieciešamību jaunajai paaudzei, jo šāda veida izglītība bagātina cilvēku un paplašina viņa redzesloku un iespējas. Deputāts pastāstīja par to, cik atbildīgi pret apkārtni vidi izturas citu valstu iedzīvotāji, neļaujot nevienam iebraucējam pārkāpt noteikumus un piesārņot dabu.

Novada domes deputāts un Preiļu pagasta centra vadītājs Vitālijs Plivda apņēmas rūpēties par sava pagasta iedzīvotāju labklājību, risinot sasāpējušus jautājumus un piesaistot līdzekļus gan infrastruktūras sakārtošanai, gan organizējot pagasta jauniešu un pusaudžu brīvā laika pavadīšanas iespējas.

TELEFONAKCIJA

— 5307056

Piekdien, 26. janvārī, labklājības ministre Dagnija Staķe tiksies ar žurnālistiem laikraksta «Novadnieks» redakcijā. No pulksten 10.40 līdz 11.20 ministre uz klausīs un atbildēs uz iedzīvotāju uzdotajiem jautājumiem telefonakcijā «Karstais telefons».

Zvaniet uz numuru 5307056 un uzdodiet labklājības ministrei
Dagnijai Staķei jautājumus!Iepriekš jautājumus var uzdot, zvanot uz redakciju pa telefonu 5307059.
Ministres atbildes tiks publicētas «Novadniekā».

NACIONĀLĀS ZIŅAS

NBS vienību dalība starptautiskajās operācijās izmaksājusi teju 30 miljonus

Nacionālo bruņoto spēku (NBS) vienību dalība starptautiskajās operācijās desmit gadu laikā valstij izmaksājusi gandrīz 30 miljonus latu, aģentūru LETA informēja NBS komandiera personīgā štāba Preses un informācijas daļas virsnieks kapteinis Normunds Stafekis. Laikā no 1996. gada līdz 2005. gada beigām NBS vienību dalībai starptautiskajās operācijās valsts bija izlietojusi aptuveni 21 miljonu latu. 1996. gadā dalība operācijās izmaksāja 289 385 latus, bet 2005. gadā karavīru uzturēšanās četras starptautiskajās operācijās izmaksāja gandrīz sešus miljonus latu. Misijas Gruzijā izdevumus sedza Eiropas Drošības un sadarbības organizācija. 2006. gada budžetā NBS vienību dalībai tika ielānāti 7,74 miljoni latu, bet 2007. gada budžetā šim vajadzībām tiek plānoti 8,24 miljoni latu, no kuriem 4,15 miljoni latu ir plānotais finansējums dalībai operācijā Irākā.

Lielākie finanšu līdzekļi tiek tērēti karavīru atalgojumam un ekipējumam. Ir paredzētas piemaksas karavīriem, kuri piedalās starptautiskajās operācijās. Papildu mēnešalgai tiek piešķirta piemaksa 900 latu apmērā, ko reizina vēl ar katru starptautiskajai operācijai Ministru kabinetā noteiktu koeficientu no viena līdz divi. Vislielākais koeficients — 1,8 ir starptautiskajām operācijām Irākā un Afganistānā. Piemēram, karavīrs, kurš dien Afganistānā un veic nesprāgušu priekšmetu neitralizēšanu, «uz rokas» saņem nedaudz vairāk kā 1500 latu.

2013. gads: lielais hokejs atkal Latvijā?!

Kā apstiprināja Latvijas Hokeja federācijas preses sekretārs Jānis Stepiņš, Latvija ir pieteikusi kandidēt uz 2013. gada Pasaules hokeja augstākās divīzijas meistarsacīkšu sarīkošanu. 2006. gada Pasaules hokeja meistarsacīkstes ar labām sekmēm pirmoreiz vēsturē tika sarīkotas mūsu zemē, un 2013. gads ir nākamā iespēja šo vērienīgo pasākumu uzņemt atkārtoti. 2013. gada PM rīkošanai Latvija savu kandidatūru ir iesniegusi pirmā, un to, kas būs mūsu konkurenti, acimredzot varēs uzzināt ne ātrāk kā Starptautiskās hokeja federācijas kongresā, kas 2007. gadā meistarsacīkšu laikā notiks Maskavā. 2006. gada meistarsacīkstes no 5. līdz 21. maijam Rīgā klātienē apmeklēja 307 106 skatītāji. Par pasaules čempioniem kļuva Zviedrijas hokejisti, kas finālā sagrāva čehus, bet Latvijas valstsvienība savās mājās ierindojās desmitajā vietā.

Februārī prognozē mērenu salu

Februārī Latvijā gaidāms mērens sals, bet skaidrās naktīs gaisa temperatūra pazemināsies zem mīnus 10 grādiem, liecina Latvijas Vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas aģentūras prognozes. Mēneša sākumā laiks būs salīdzinoši pastāvīgs ar nelieliem nokrišņiem un nelielām temperatūras svārstībām. Naktīs gaidāms neliels sals no mīnus 1 līdz mīnus 6 grādiem. Dekādes otrā pusē naktīs sals var sasniegt mīnus 8 grādus, bet skaidrās naktīs dažviet pat mīnus 15 grādus. Dienā gaisa temperatūra būs tuvu nullei — plus 1, mīnus 4 grādi. Atsevišķās dienās valsts austrumos iespējams sals līdz mīnus 6 grādiem. Otrajā mēneša dekādē palielināsies mākoņu un nokrišņu daudzums. Sniģis sniegs, slapjš sniegs, atsevišķās dienās dekādes sākumā iespējams arī lietus. Naktīs gaisa temperatūra noslīdēs līdz mīnus 5, mīnus 10 grādiem, bet dienās tā saglabāsies 0, mīnus 5 grādu robežās. Dekādes otrā pusē naktīs iespējams stiprāks sals līdz mīnus 20 grādiem. Mēneša beigās laiks atkal skaidrosies, biežāk spīdēs saule, tomēr atsevišķās dienās gaidāmi ievērojami nokrišņi. Iespējamas krasas temperatūras svārstības. Trešās dekādes sākumā naktīs gaisa temperatūra pazemināsies pat līdz mīnus 15, mīnus 20 grādiem. Dekādes beigās vējš iegriezīsies no dienvidiem un kļūs siltāks. Gaisa temperatūra paaugstināsies, gan dienā, gan naktī sasniedzot 0, plus 3 grādus.

Ziņas sagatavoja T.Elste

NOVADNIEKS

Redaktore Tamāra Elste

Pasūtījuma indekss 3033.
Reģistrācijas apliecība nr. 000701018.
Izdevējs — SIA «Novadnieks. Redakcija».
Redakcijas adrese: Brīvības ielā 14, Preiļi, LV-5301.
Elektroniskais pasts: novadnieks@axel.lv
Tālr. 53-07056, mob. tel. 9410288 (redaktorei),
53-07057 (reklāmas un sludinājumu pieņemšana),
53-07058, 53-07059 (zīmālistiem). Fakss 53-07057.
Par sludinājumu saturu atbild to iesniedzējs.
Laikrakstā publicētie materiāli ne vienmēr atspoguļo redakcijas viedokli.
Pārpublicējot atsauce uz «Novadnieku» obligāta.
Laikraksts iespiests SIA «Latgales druka» Rēzeknē.
Mājas lapa internetā: www.novadnieks.lv

Laikraksts iznāk astoņas reizes mēnesī
(otrdien, piektdien).

INFORMĀCIJA

Vai būs atbalsts zemniekiem mazāk labvēlīgo apvidu teritorijās

16. janvārī uz sanākumi Saeimas Tautsaimniecības politikas darba grupā bija devušies pārstāvji no Preiļu rajona, lai aizstāvētu savu viedokli un pierādītu nepieciešamību Latgales rajonu zemniekiem mazāk labvēlīgo apvidu teritorijās arī turpmāk saņemt kompensācijas maksājumus. Runa ir par Lauku attīstības programmu 2007.-2013. gadam.

Preiļu lauku konsultāciju biroja vadītāja Silvija Dreijere «Novadniekam» pastāstīja, ka saruna galvenokārt skārusi iespējamās kompensācijas maksājumu izmaiņas mazāk labvēlīgajos apvidos, kuru skaitā ir arī Preiļu rajons. Pie tam jāņem vērā, ka mazāk labvēlīgo apvidu statuss ir noteikts aptuveni 74% lielai Latvijas teritorijai. Gan šogad, gan arī nākamajā gadā kompensējošie maksājumi paredzēti visām trim nelabvēlīgo apvidu kategorijām. Izmaiņas paredzētas tikai 2009. gadā, kas būs sava veida pārejas periods uz Eiropas Savienības institūciju noteikto lauksaimniecības politikas reformu.

Zemkopības ministrijas pašreizējais viedoklis ir tāds, ka kompensācijas maksājumi varētu tikt piešķirti tikai trešajai kategorijai. Tas tiek pamatots ar nepieciešamā finansējuma trūkumu. Pēc S.Dreijeres teiktā, Saeimas deputāti, kuri darbojas Tautsaimniecības politikas darba grupā, atzinuši, ka lauksaimnieku viedoklis ir pamatots, tāpēc izstrādātais apbalsta apjoms ir jāmeklē citās programmās. Pie tam arī Briselē joprojām nav pieņemts nekāds konkrēts lēmums, kas šādus maksājumus liegtu izdarīt. Gluži otrādi — valda uzskats, ka ir nepieciešams motivēt piena ražošanas kāpināšanu mazāk labvēlīgajās teritorijās.

Mazāk labvēlīgo apvidu kompensējošie maksājumi ir visai būtisks atbalsts Latgales un Preiļu rajona zemniekiem, uzskata Riebiņu novada domes priekšsēdētājs Ilmārs Meluškāns. Atšķirības ražošanas izmaksu ziņā starp valsts reģioniem ir lielas, tāpēc šī finansējuma noņemšana var būtiski ietekmēt zemnieku situāciju Latgalē. Galvenais Zemkopības ministrijas arguments ir tāds, ka maksājumus saņem arī tie zemju īpašnieki, kuri ar lauksaimnie-

cisko ražošanu mazāk labvēlīgajās teritorijās nenodarbojas. Varbūt tādā gadījumā vienkāršāk būtu precīzāk izstrādāt izmaksu mehānismu nekā pilnībā zemniekiem liegt iespēju saņemt kompensācijas. Tādu risinājumu pilnībā atbalstīja arī parlamenta deputāti, kuri darbojas tautsaimniecības komisijā.

Saeimas tautsaimniecības komisijai tika iesniegts zemnieku pārstāvju rakstisks viedoklis un priekšlikumi Lauku attīstības programmas 2007.-2013. gadam papildināšanai. Svarīgākie no tiem nosaka, ka nepieciešams turpināt kompensācijas maksājumus par lauksaimniecisko darbību mazāk labvēlīgo apvidu teritorijās visās trijās kategorijās līdz 2013. gadam vismaz līdzšinējā apmērā un līdz 20 hektāru lopbarības kultūru platībām nepiemērot aprēķinu par l biežību; par saimniekošanu mazāk labvēlīgos apvidos palielināt saimniecību modernizācijai paredzētā atbalsta intensitāti par 20% salīdzinājumā ar pārejo teritoriju; turpināt sniegt atbalstu daļēji naturālo saimniecību pārstrukturizēšanai līdz 2010. gadam, kā arī citi.

L.Kirillova

Darīts vairāk un mīlēts vairāk

Sākums 1. lappusē.

Atceros tos tālos gadus, kad es, pavisam jauniņa skolotāja, uzsāku strādāt šajā skolā un biju pārsteigta, ka skolēni zina un prot tik daudz rotaļu, ko labprāt spēlēt garajos starpbrīžos vai citā brīvajā laikā. Kad vietējie iedzīvotāji sanāca vienkopus dažādās godību reizēs, skanēja senas latgaļu dziesmas, ko līdz tam nebiju dzirdējusi, teica skolotāja.

Janīnas Vilmanes mūža gājums tuvojās jau astoņdesmit gadu sliekšnim, bet viņas enerģija un darboties griba joprojām ir apskaužama. Skolotājas ieguldījums Vārkavas vidusskolas vārdam līcis aizskanēt tālu pāri rajona robežām. 1978. gada rudenī šajā skolā Janīnas Vilmanes vadībā tika izveidota folkloras kopa «Volyudzeite», kas bija pirmais jauniešu folkloras kolektīvs visā Latvijā. Tika organizētas folkloras pēcpusdienas, vakari un nedēļas, kopa piedalījās rajona un valsts mērogā rīkotos pasākumos, uzstājās Lietuvā, Puškina dzimtajā ciemā Mihailovskā. Tā tika aicināta uzstāties televīzijā un radio, piedalījās koncertfilmā «Rūtoj saule, rūtoj bite». Tagad skolas ansambli «Volyudzeite» darbojas bijušo dziedātāju bērni. Bet joprojām ansambļa repertuāru sastāda vietējā folklorā, kas savākta, rīkojot ekspedīcijas pie sava novada teicējiem. Tajos tālajos gados, kad sākās šis darbs, skolas rīcībā nebija nedz magnetofonu, nedz fotoaparātu, stāstītais un dziedātais tika pierakstīts uz papīra lapiņām, lūdzot teicēju vairākkārt atkārtot. Laikam ritot, radās iespēja izmantot modernākas tehnikas, savukārt daudzi no vecajiem iedzīvotājiem — folkloras teicēji — pamazām aizgāja mūžībā. Saglabātais, pierakstītais un grāmatā izdots ir unikāls piemineklis Vārkavas novadam. Folkloras materiāli pierakstīti mūsdienai latgaļu rakstu valodā, maksimāli atspoguļojot novada izloksnes īpatnības. Ma-

● Vārkavas vidusskolā folkloras tradīcijas pārmanto mazie «vālodzēni» — folkloras kopas «Volyudzeite» darba turpinātāji. Foto: L.Rancāne

teriāli iesniegti arī Latvijas Zinātņu akadēmijas Literatūras, folkloras un mākslas institūta Folkloras krātuvē, tiem izveidots atsevišķs fonds.

Janīna Vilmane grāmatas atvēršanas svētkos paldies sacīja daudzajiem teicējiem, kuru vārdi un uzvārdi, bet vairākiem — arī dzīvesstāsti, tagad iemūžināti grāmatā. Pateicība izskanēja arī audzēkņiem par palīdzību un ieinteresētību, apmeklējot sava novada ļaudis, viņus iztaujājot, rūpīgi pierakstot stāstus, dziedāto, apkopojot šos materiālus. Tāpat skolotāja pateicās skolai un kolēģiem, ar kuru atbalstu grāmata tapa. Izdevuma veidošanā finansiālo palīdzību sniedza Valsts Kultūrkapitāla fonds, Vārkavas novada dome un rajona padome.

Grāmatas atvēršanas svētkos piedalījās Latvijas Universitātes Latviešu valodas institūta vadošā pētniece, dr. philol. Anna Stafeca, kas konsultēja valodas jautājumos, zinātniece, filoloģijas profesore Janīna Kursīte, kurai gadu gaitā izveidojusies cieša sadarbība ar Vārka-

vas novada folkloras vecējiem. Par lielo mūža veikumu skolotājai paldies teica rajona padomes izpilddirektore Aina Pastore, Preiļu vēstures un lietisķās mākslas muzeja pārstāvji, bijušie un tagadējie audzēkņi, novada iedzīvotāji. Ar dziesmām sveica mazie «vālodzēni», folkloras kopas «Volyudzeite» tradīciju pārmantotāji, folkloras kopas «Dzeipurs» un «Vecvārkava», kurā joprojām dzied arī Janīna Vilmane.

Kas vajadzīgs, lai uzrakstītu grāmatu? Nekas daudz. Tikai 50 gadus darīt vairāk, nekā tiek prasīts, darīt vairāk, nekā ierakstīts amata aprakstā, darīt vairāk, nekā par to tiek maksāts. Tas nozīmē — pusgadsimtu celties agrāk nekā citi, vēlāk likties gulēt. Mazliet vairāk mīlēt savu dzimto vietu. Un vēl tas nozīmē — 55 gadus izcili mācīt savu priekšmetu vienā skolā vairākām paaudzēm pēc kārtas, sveicot grāmatas sastādītāju Janīnu Vilmani, teica Vārkavas vidusskolas direktore Anita Vilcāne.

L.Rancāne

OTRDIENAS INTERVIJA

Saruna ar Pārtikas un veterinārā dienestā Preiļu pārvaldes vadītājas vietnieci VIJU ZĀRBERGU bija jau sen iecerēta, taču dažādu apstākļu dēļ arvien atlikta. Beidzot sēžam pie galda un runājamies par dzīvi, par darbu, par kolēģiem, bērniem, dzīvniekiem. Ir tāda viegla sajūta, kad jūti, ka cilvēks nekautrējas savu domu, ir brīvs viedokļos par visdažādākajām tēmām. Tajā pašā laikā aiz loga ir nospiedošs drūmums un drēgnums, lai gan kalendārs rāda pašu ziemas vidu, kad visai pasaulei jābūt baltai un spodrai.

● Ak, šie bērnišas mirkli no senajām un mazliet nodzeltējušajām fotogrāfijām, kad pasaule liekas tik skaista un brīnumu pilna. Foto no V.Zārbergas albuma.

3.

Baskājainās bērnišas sapņi reizēm kļūst īstenība

— Kas jūs pati esat, ziemas vai vasaras cilvēks?

— Reizēm esmu ziema, reizēm – vasara. Tikai ne pavasaris un ne rudens...

Man šķiet, ka biežāk esmu vasara, tās karstākais un svelmainākais laiks, kad viss apkārt kūš un kūst. Toties reizēm, kad gribu pabūt viena, jūtos kā ziema.

Jā, pavasaris un rudens ir skaisti gadalaiki, bet tie nav manējie, jo pārlietu mainīgi. Šī paša iemesla dēļ man nepatīk jūra, toties patīk ezers, jo tas ir mierīgs.

Faktiski savā vecumā esmu sasniegusi to, ko kādreiz karsti vēlējos. Protams, ir bijuši dzīves pārbaudījumi, pārmaiņas. Piedzīvoti arī krīzes mirkli, taču man personīgi svarīgākais ir sasniegts.

Vienmēr esmu vēlējusies dzīvot iriša ezera krastā, un tā arī noticis. Lūk, kā baskājainas bērnišas sapņi piepildās!

— Jūs esat īstena agloniete?

— Esmu dzimusi Aglonā, pavisam netālu no bazilikas, kur starp diviem ezeriem vienmēr tecēja maza upīte, bet kopš agras bērnišas man gribējās dzīvot tieši ezera krastā. Tā nu sanāca, ka mana otrā laulība atveda mani uz mājīnu ezera krastā. Reizēm dzīves likloči ir visai divaini, piepildās visdažādākie sapņi. Pēc augstskolas beigšanas savulaik strādāju Aglonā, satiku savu pirmo vīru, uz deviņiem gadiem aizbraucu projām no Latgales. Starp citu, tā bija ļoti laba dzīves skola, esmu liktenim pateicīga gan par labo, gan sliktu, ko Ogrē piedzīvoju. Tas nāca par labu manai izaugsmei. Taču visus tāluma pavadītos gadus nepārtraukti sapņoju par atgriešanos Aglonā un par mājīnu ezera krastā. Viss ir īstenojies.

Vai es varēju nebraukt uz Ogrī? Nē, nevarēju, jo līdz šim brīdim uzskatu, ka vīrs ir ģimenes galva un sievietes dzīve tiek pakārtota ģimenei. Tagad, protams, zinu, ka sieva lieliski var pildīt kakla funkcijas, kas galvu šurp un turp groza, tomēr vienmēr pienāk brīži, kad saproti, ka tā nav sievietes sūtība – būt noteicējai. Bērni un ģimenes labklājība, tas ir galvenais.

Liktenim laikam dikti patīk ar mani spēlēties. Savulaik, pēc Latvijas Lauksaimniecības universitātes beigšanas, kad sāku strādāt Aglonas padomju saimniecībā, skaļi deklarēju – *man nikod veirs nabyus čiuļs un pilsātniks*. Bet notika tā, ka visu to dabūju izbaidīt pa pilnam. Toties liktenim arī labpatīkās, ka atgriezās Aglonā.

— Aglonu zina un pazīst ne tikai Latvijā. Kā šis vārds skāris un ietekmējis jūs?

— Katrā vecumā to esmu uztvērusi un izpratusi savādāk, taču nemainīgas palikušas pamatvērtības. Svešiem Aglonā ir katolicisma centrs. Man Latgale un Aglonā ir vieta, kur dzīvo pasaulē labākie cilvēki. Katram novadam ir savi plusi un mīnusi, bet mūsos ir labestība, atvērtība un tiešums. Mēs neprotam spēlēt teātri. Tā

jau saka, ka dzīve teātris vien esot, bet, ticiet, mēs esam savādāki.

Es par to pārliedinos katru dienu. Nesen pārvaldē bija akreditācijas process, un atbraukušie speciālisti tā arī teica – te cilvēki ir labestīgāki. Citur Latvijā, iespējams, ir labāk, savādāk, arī ļaudis tur savādāki, jo, piemēram, Ogrē vai Rīgas tuvumā ir citas izaugsmes iespējas, cits dzīves līmenis. Toties latgaliešiem piemīt optimisms, jautrība no visas sirds. Ziniet, pēdējos gados uz Aglonu brauc daudz svešinieku un visi saka – kā pie jums viss attīstās, kā viss notiek. Mums, protams, gribētos ātrākus tempus, gribētos, lai jaunieši nebrauktu projām uz ārzemēm. Taču tie, kas palikuši, cinās un gūst labus rezultātus.

Man ir ļoti liels un patīšams prieks, ka Preiļu rajons ir viens no labākajiem Eiropas Savienības fondu līdzekļu apguvē, valsts atbalsta līdzekļu izmantošanā. Zemnieki nav kūtri, jo naski raksta un īsteno projektus. Tas nozīmē tikai vienu – mēs gribam strādāt un palikt šeit. Mēs negribam braukt projām pasaulē. Vismaz lielākā daļa tādi ir... It īpaši lielas pārmaiņas notikušas pēdējo divu gadu laikā, kad atbalstu saņēma mazās un vidējās zemnieku saimniecības. Preiļu rajons iesniegto pieņemumu ziņā divtik apsteidzis pārējos. Pavasari atkal nāks vaļā iespējas jauniem projektiem, būs iespējas cilvēkiem izvērsties. Man tas ir liels prieks.

Atceros, vecāki stāstīja, ka septiņdesmitajos gados Preiļi bijuši piena zeme. Tie laiki, šķiet, atgriežas.

— Sakiet nu godīgi, kā tad bērnišā bija – vai tiešām sapņojāt, ka Aglonas pakalnos loņņus dakterēsiet?

— Man bija divi sapņi un divas vēlmes – kļūt par veterinārārsti vai baletdejojāju.

— Pilnīgi atšķirīgas lietas. Kā tās saskanēja?

— Bērnišā es biju kustīgs, nemierīgs bērns, gluži kā ūdenszāle. Mani visu laiku vajadzēja vaktēt. Laikam horoskopa zīme arī ko dod, jo esmu Lauva. Baletdejojātājs sapnis mani bija dzīvs gandrīz līdz vidusskolas beigām, labi sapratu, ka lauku bērnam nemaz nav tik vienkārši tikt uzņemtai baleta skolā. Lai gan – man šāda iespēja bija, bet es to neizmantoju, jo tādā gadījumā vajadzēja braukt uz Rīgu.

Aglonas vidusskolā manos laikus bija bezgala jauka skolotāja, tagad pazīstamas viesu mājas īpašnice Mihalina Cakule. Viņa strādāja enerģiski un ar izdomu, vairākās meitenēs ievēroja talantu un centās attīstīt mākslas vingrošanas iemaņas. Skolotāja vecākiem teica – Viņai jābrauc uz Rīgu. Tur horeogrāfijas skolā uzņēma meitenes no sestās klases. Aizbraucu, man ļoti ļoti patīka, gribējās palikt un dejot, bet es reizē arī sapratu, ka nespēju palikt viena, palikt bez mājām, bez savas

● «Esmu pateicīga vecākiem, ka viņi iemācīja mani strādāt un mīlēt cilvēkus. Priecājos, ka varu strādāt kopā ar pagastu veterināriem, kuri ir tik pašaieliedzīgi, atsaucīgi un uzticami.» Tās ir lietas, ko Vija Zārberga noteikti lūdza uzsvērt intervijas tekstā.

Foto: A.Stepanovs

klases. Tā sapnis palika tikai sapnis.

Vidusskolas beigās visi jau zināja, ka iešu studēt veterināriju. Skolotāji pukojās – vai tad tā vajag, labāk uz kultūras akadēmiju vai kur citur apgūt ko radošu. Taču ar veterināriju man ir īpašas attiecības. Abi vecāki – Vitolds un Gaļina Koņuševski – veterinārārsti. Vecvectēvs savā laikā arī bijis lopu feldšeris. Vectēvs gan strādājis par kalēju, bet arī viņam ļoti mīli bijuši zirgi, kas ir otra mūsu ģimenes stihija.

Tētis un mamma ir aglonieši kopš 1966. gada, kad atbrauca šurp no Istras. Tētis strādāja piļu fermā, bet mamma ņēmās sovhozā ar lielajiem dzīvniekiem. Parasti es brīvo laiku pavadīju piļu fermā, jo biju vecākā no trim māsām. Man laikam uzticējās, jo laida klāt inkubatorā, kur cāļeni šķīlās, lai palīdzu viņiem tikt no čaumalām laukā. Paši saprotiet, ka ar profesijas izvēli viss jau sen bija skaidrs.

Māsas gan izvēlējās ko pavisam citu. Anita ir diplomēta daiļdārzniece, diplomēta tekstilmāksliniece un tagad studē pedagogiju Latvijas Universitātē. Acimredzot, viņa sevi vēl meklē. Jaunākā māsa Dināra jau deviņus gadus dzīvo Amerikā. Viņa ir vismērķtiecīgā-

kā, ļoti zinātgriboša, izlēmīga un pārliecināta, ka mērķi sasniegs, spītīga. Tas laikam no vectēva pārmantots, jo šis vīrs vēl deviņdesmit piecu gadu vecumā brauca ar mopēdu. Ziniet, ar varu bija jāatņem braucamais. Kad Dināra pēc tūrisma koledžas absolvēšanas paziņoja vecākiem, ka brauks uz savu sapņu zemi Ameriku, protams, viņi ļoti pārdzīvoja, mēģināja atrunāt. Vectēvs tad teica – brauc, meit, izdari to, ko es tik ļoti gribēju. Izrādās, Amerika Ulmaņa laikos bijusi vectēva jaunības sapnis, taču vecāki viņu toreiz atrunājuši.

Nu jau Dināra ir apprecējusies, tālajā zemē veido ģimeni, tajā pat laikā atzīst, ka ļoti skumst pēc Latvijas un mājām.

— Pēc visa iepriekš teiktā nākas atzīt, ka ar profesijas izvēli jums paveicās. Viss tik vienkārši un saprotami.

— Jā, man bija motivācija, bija stabilitāte. Sovhozs maksāja stipendiju, gaidīja atgriežamies darbā. Toreiz tas bija pozitīvi vērtējams, jo bērnos, jauniešos un studentos saskatīja nākotni...

— ... kā tik ļoti pietrūkst pašlaik. Mēs tikai vaimanājam, ka nav jaunu speciālistu, bet paši par to nerūpējamies. — Atcerieties, cik daudz par

profesijas izvēli tajos laikos runāja skolās. Ja kādam bija grūti izvēlēties, skolotāji palīdzēja. Tagad ir visādas gudras lietas – testi, karjeras izvēles centri un tā tālāk, bet kaut kā pietrūkst. Gandrīz pilnīgi droši zinu, ka pietrūkst stabilitātes, rūpju par cilvēkiem.

Jums grūti iedomāties, kādas rūpes un labturības normas dzīvniekiem nosaka Eiropas Savienības direktīvas! Tajā pašā laikā nav nekādu normu cilvēkiem, bērniem. Ir gadījies lauku mājās dzirdēt pārmetumus, sak, jūs man to un šito lopiem pieprasāt, bet man pašam un bērniem nav par ko ēdienu nopirkt...

Cik valdībai vēl daudz vajadzētu par to visu padomāt un nopietni parūpēties. Iespējams, ka esam aizgājuši mazliet nepareizā virzienā – telekomunikācijas, interneta iespējas un daudz kas cits. Tas, protams, labi, bet kur palikušas pamatvērtības?

Būtībā mēs dzīvojam Dieva sargātā un mīlētā zemīte. Vētras un plūdi, kas mūs reizēm skar, ir tik nenozīmīgi un niecīgi, ja salīdzinām ar pārējo pasauli. Grēks zēloties, jo cilvēki dzīvo un prot būt laimīgi arī tādās zemēs, kur daba ir pavisam mežonīga, kur plosās stihijas.

Man šķiet, ka tagad galvenais uzdevums mums ir radīt labvēlīgu augsni mūsu bērniem, lai viņi gribētu te dzīvot un vadīt dienas. Mana nostāja ir tāda, ka nepelnīti novērtā esam pametuši tādu lietu kā patriotiskā audzināšana. Esmu vecmodīga, bet atceros, ka arī padomju gados mums mācīja, ko nozīmē mājas. Dzimtenes vārds tagad ir piemirsts.

Tagad latgalieši ir topā, bet toreiz, kad es mācījos akadēmijā, par mums bieži smējās. Bijām labs bariņš, visi runājām latgaliski. Pēdējos kursus bija tā, ka lep-nās kurzemnieces iemācījās un runāja latgaliski, bet mēs lauzījām mēli kurzemnieku izloksnē. Tā taču ir bagātība, ko varam viens no otra smelties.

— Mazlietiņ pievērsisimies veterinārijai. Vai vienmēr viss tik gludi gāja?

— Tad jau tā būtu pasaka. Dzīve ir dzīve. Bija atmoda, bija kolhozu juku laiki. Veterinārārstiem pašiem nācās par sevi parūpēties. Ar kolēģi Aiju savulaik izveidoju privātpraksi. Bija gadi, kad strādāju Ogres rajona lauku konsultāciju birojā, tad turpat Pārtikas un veterinārajā dienestā, no kurienes laimīgas sagādīšanās dēļ radās iespēja atgriezties uz dzimto pusi.

Kārtējo reizi secināju, ka liktenis mani vienmēr ir zēlojis. Jau piektais gads, kopš esmu atgriezies Preiļos un Aglonā. Jūtos laimīga. Man līdzās ir miļš cilvēks ar līdzīgu likteni, abi kopā audzinām četras meitas. Esam norūdījušies grūtībās, bet arī ļoti daudz ko ieguvuši – to neatsveramo bagātību, ko dod lielas un stipras ģimenes apziņa.

L.Kirillova

ZIŅAS

Būs jauni iepirkuma nosacījumi

Valdība pieņēmusi Zemkopības ministrijas sagatavotos grozījumus Publisko iepirkumu likumā, kas atbrīvos valsts un Eiropas Savienības atbalsta saņēmējus no iepirkuma procedūras piemērošanas kompensējošiem maksājumiem, informē Zemkopības ministrijas preses un sabiedrisko attiecību nodaļas vadītājas vietniece Solveiga Lazovska.

Iepirkumi būs jāveic investīciju pasākumu realizēšanai. Publisko iepirkumu likuma prasības turpmāk būs jānodrošina tādiem pasākumiem kā, piemēram, meliorācijas sistēmu būvniecība un rekonstrukcija, lauksaimniecības tehnikas iekārtu un aprīkojuma iegāde, lauksaimniecības būvju celtniecība. Iepirkuma procedūra būs jāveic, ja iegādājamās tehnikas vai pakalpojumu summa pārsniegs 5000 latu. Valsts iepirkums nebūs jāveic, ja darījums nepārsniegs šo summu un nebūs saistīts ar tuvu stāvošu personu, piemēram, tēvu, brāli.

Vienotais platības maksājums saglabāsies

Šogad lauksaimnieki turpinās saņemt vienoto platības maksājumu, apstiprina zemkopības ministrs Mārtiņš Roze. Konkrētās likmes un izmaiņas saņemšanas kritērijos vēl nav zināmas, taču, pēc vispārīgajiem Eiropas Savienības nosacījumiem, tam vajadzētu nedaudz pieaugt.

Vienotā platības maksājuma aizstāšana ar ES Kopējās lauksaimniecības politikas reformā paredzēto vienoto maksājumu varētu notikt, sākot ar 2011. gadu. Eiropas Komisijas 2003. gadā apstiprinātā galvenā kopējās lauksaimniecības politikas reformas pakete paredz, ka jaunajās dalībvalstīs vienotā maksājuma shēma jāievieš līdz 2009. gada 1. janvārim.

Tā kā vienotais platības maksājums ir efektīva un vienkārša sistēma, lai piešķirtu lauksaimniekiem atbalstu, kas nav saistīts ar ražošanu, Eiropas Komisija ir veikusi grozījumus regulā un atļauj izsniegt vienoto platības maksājumu līdz 2010. gada beigām. Tieši nosacījums par ražošanu jau iepriekš ir šķēlis lauksaimnieku domas par šo Eiropas atbalstu.

Zemkopības ministrija secinājusi, ka Latvijai izdevīgākais variants ir turpināt maksāt vienoto platības maksājumu līdz maksimāli pieļaujamajam termiņam. To iesaka arī Latvijas Valsts agrārās ekonomikas institūts. Tā veikta pētījuma rezultāti norāda, ka, ieviešot vienoto maksājumu iespējami vēlāk, lauksaimniecībā paredzama straujāka attīstība un kopējo ienākumu palielināšanās.

Uzsākot vienoto maksājumu, Latvijai būs jāievieš vairāki jauni administratīvie un kontroles mehānismi.

Tehnisko pakalpojumu cenas Latvijā

Šķīvošana – vidēji 18,37 Ls/ha
Organisko mēslu izkliešana – 1,91
Aršana ar triskorpusu arklu – 29,79
Kultivēšana (darba platums 2–4 m) – 16,53
Frēzēšana – 22,11
Planēšana – 11,52
Graudu sēšana – 15,33
Biešu sēšana – 20,92
Kartupeļu stādīšana – 32,08
Kartupeļu vagošana – 14,70
Smidzināšana – 10,64
Mīnerālmēslu izkliešana – 8,53
Zāles pļaušana ar traktorpļaujmašīnu – 19,91
Pļaušana ar pašgājējplaujmašīnu – 22,49
Biešu sēšana – 20,92
Biešu rušināšana – 17,15
Sējumu ecēšana – 9,02
Vālošana, ārdīšana – 11,38
Presēšana ķipās – 27,04
Siena presēšana rituļos – 25,29
Skābarības gatavošana rituļos (ieskaitot plēvi) – 218,20
Graudaugu kulšana – 35,02
Kartupeļu kratīšana – 53,04

Latvijas Lauku konsultāciju un izglītības centra dati par 2006. gadu

VIEDOKLIS

Par piena kvotu nākotni nav skaidrības ne Latvijā, ne Briselē

Pagājušajā nedēļā Preiļu lauku konsultāciju biroja vadītāja SILVIJA DREIJERE atgriezās no Briseles, kur piedalījās piensaimniecības darba grupas ārkārtas sēdē. Piena kvotu sistēmas nākotne, tāds bija Eiropas Savienības valstu pārstāvju sēdes galvenais jautājums.

— Eiropas Komisijas pārstāvju viedoklis joprojām ir nemainīgs – kvotu sistēma Eiropas Savienībā darbosies ne ilgāk kā līdz 2015. gadam. Jādomā par to, kas notiks tālāk, kāda situācija būs Eiropā, kā strādās piensaimniecība Latvijā. No EK puses skaidru variantu un piedāvājumu, izņemot kvotu darbības beigu termiņu, nav. Visas dalībvalstis un visas ieinteresētās organizācijas pašlaik var sniegt savus priekšlikumus, ierosinājumus, pētījumus, pārdomas vai pat minējumus par to, kā attīstīt piensaimniecības nozari savās valstīs un ES kopumā. Šajā sakarā pagājušā gada nogalē tika izsūtīta jautājumu un priekšlikumu lapa, lai kaut nedaudz būtu iespējams sistematizēt dalībvalstu domas. Atbildes Eiropas Komisijai tika iesūtījušas praktiski visas dalībvalstis, izņemot Īgauniju un Poliju.

Dienmēģē oficiāla un skaidri noformulēta zemnieku viedokļa par gaidāmajām pārmaiņām vēl nav nevienai valstij. Arī Latvijas zemnieki pagaidām var izteikt vienīgi pārdomas un emocijas, kā arī minējumus, ko vēlētos sagaidīt pēc 2015. gada. Neskaidrību zināmā mērā vairo tas, ka Latvijā piena lopu audzētāji ar kvotām strādā salīdzinoši nesen. Valsts kopumā vēl nevienam gadu piešķirtās kvotas nav pārsniegusi un līdz ar to Latvijai nav arī nācies maksāt lielas soda naudas, kas tādos gadījumos tiek noteiktas. Ja kādai saimniecībai iepriekšējo kvotu bija par maz, tās varēja iegādāties no valsts rezerves, arī kvotu cenas līdz pagājušā gada novembrim bija visai simboliskas.

Lielākajai daļai zemnieku 2015. gadā paredzētā atteikšanās no kvotu sistē-

mas šķiet vēl pārāk tāla. Tomēr patiesībā laika nemaz nav tik daudz. Visvairāk to gribētos sagaidīt no piena ražotāju asociācijas, sabiedriskajām organizācijām, apvienībām. Ir vairāki aktuāli jautājumi, par kuru risinājumu nav pat aptuvena viedokļa. Tāpēc, piedaloties piensaimnieku darba grupas sēdē Briselē, man nav nekādu tiesību izteikt kādus priekšlikumus. Varbūt kvotas likvidēt vispār? Varbūt kvotu apjomu palielināt? Varbūt piemērot soda naudas?

Pagaidām nav zināms Zemkopības ministrijas viedoklis, nav veikti arī ekonomiska rakstura pētījumi, kas kopējo ainu pēc 2015. gada ļautu saskatīt skaidrāk. Nesen Saeimas tautsaimniecības komisijā pārrunājām vienīgi to, ka nekādā gadījumā nedrīkstētu pieļaut situāciju, kad piensaimniecības nozari nāktos likvidēt Latvijas nelabvēlīgajos apvidos, tajā skaitā arī Latgalē. Ko gan citu mēs varam daudz maz rentabli ražot, ja ne pienu? Bez tam mums par labu ir arī Eiropas kopējā statistika, kas liecina, ka savienībā aptuveni 65 procenti piena tiek saražots teritorijās, kas atrodas kalnos vai arī mazāk labvēlīgos apvidos.

Skaidrs, ka piena nozares iznīcināšana vai panīkšana nekavējoties un jau sākumā skars mazās saimniecības, kas strādā ne tik labvēlīgos un ne tik veiksmīgos apstākļos kā citas, bet kur joprojām tiek saražots lielākais piena daudzums. Vai kāds var skaidri pateikt, ar ko tādā gadījumā nodarbosies Preiļu rajona zemnieki, kuriem nav iespējams rast kaut cik nopietnas alternatīvas cita veida ražošanai ar tik regulāriem ienākumiem, kādi ir piena lopkopībai.

Ceru, ka man izdosies uzturēt spēkā šo ideju, jo līdz šim par to nav iebildušas arī zemnieku organizācijas Rīgā. Pie tam līdzīgās domās ir arī daļa zemnieku vecajās Eiropas Savienības dalībvalstīs, piemēram, Somijā, Zviedrijā, Francijā, kur ļoti liela daļa piena tiek saražota kalnaino apvidu zemēs. Tā ir arī Itālijā, Kiprā un Grieķijā. Latvijas viedoklim pārrunu laikā piekrituši arī pārstāvji no Lietuvas un Īgaunijas.

Aicinu Preiļu rajona zemniekus aktīvi izteikt savu viedokli, dalīties spriedumos un pārdomās. Jautājums par vienotas nostājas izstrādāšanu ir atklāts. Arī mūsu spēkos iespējams mainīt situāciju piensaimniecības nozarē ne tikai Latvijā, bet visā Eiropas Savienībā.

DĀRZKOPJIEM

Kurmji, ūdensžurkas un citi dārzu ienaidnieki

Siltie laika apstākļi un sala trūkums šoziem sajaukuši galvu arī čaklajiem racējiem dārzā. Kurmji un ūdensžurkas nav pierimuši un intensīvi darbojas, par ko liecina svaigās zemes kaudzītes. Dārzu saimnieki uztraucas par iespējamajiem kaitējumiem.

KURMIS ir kukaiņēdājs un vienpatis. Tas dzīvo plaši sazarotā eju sistēmā, ko viņš regulāri apstaigā, meklējot medījumu, jo kurmjiem katru dienu jāpēd tīkpat daudz, cik paši sver. Tēviņiem tas ir apmēram 100 grami, bet mātītēm – 70 grami barības. Laupījumu kurmji atrod, rokot ejas, bet pirmām kārtām pārtiek no «iebrucējiem» viņu ejās. Tārpus kurmju alās

ievilina augstāka temperatūra un kurmju specifiskā smaka.

Kurmji negul ziemas miegu, tāpēc tiem katru dienu vajadzīgs ēdamais. Šajā nolūkā tie savās dzīvojamās kamerās veido slietu krājumu, kurus tie paralizē ar kodienu aiz galvas. Vairumā gadījumu kurmjiem zem zemes ir ļoti plašas eju sistēmas, tostarp tiek nošķirta dzīvojamā kamera no medību rajona. Nereti tie atrodas tālu viens no otra un ir savienoti ar pāris ejām. Dzīvojamā kamera vienmēr atrodas sausā apvidū, apmēram pusmetra dziļumā zem zemes. No tās staru veidā atzarojas ventilēšanas ejas. Parasti zemes kaudzīte virs dzīvojamās kameras ir sevišķi liela. Savukārt medību rajo-

nu var atpazīt pēc liela skaita zemes kaudzīšu visapkārt. Šajās vietās ejas atrodas nedzīļi zem zemes, tikai ap 5-6 centimetrus dziļi.

Daudzās Eiropas valstīs kurmji pieder apdraudētām sugām un ir ierakstīti Sarkanajā grāmatā. Tur kurmju nogalināšana ir sodāms likumpārkāpums.

Ja jums traucē kurmju izraktās zemes kaudzītes, jūs varat šos dzīvniekus, kas ir jutīgi pret troksni, atbaidīt ar pudelēm, kas līdz kaklam ieraktas zemē. Vējš tajās rada tādas skaņas, no kurām kurmji vairās. Kurmju atbaidīšanai specializētos veikalos var nopirkt arī ultraskaņas iekārtas.

Kurmju izraktās zemes kaudzītes ir konusveida. Ja

šādu alu atrok, kurmis to aizrok. Ar pirkstiem to var labi pārbaudīt. Kurmju izraktās alas šķērsgrīzumā ir plati ovālas, apmēram 4-5 cm augstas un 5-6 cm platas. Alās visapkārt nokarājas dažādu augu saknes.

Savādāk ir ar **ŪDENSŽURKAM**, kas dārzā var radīt lielu kaitējumu, jo grauž augu sīpolus, gumus, sakņņus un saknes. Ūdensžurka virs zemes izrok diezgan zemas kaudzītes. Ja tai piegulošo alu atsedz, žurka to ātri atkal noslēdz. Ūdensžurku izraktās alas šķērsgrīzumā ir augsti ovālas, 6-8 cm augstas un ap 5 cm platas. To iekšienē visas augu saknes ir ūdensžurku apgrauztas.

Izmantots «Mazdārziņš»

Simts gadu kalnā

-Kuplas tuvinieku un radu dzimtas vidū uz saviem simts gadiem atskatījās sirmā māmuliņa Jesafata Briška no Silajāņu pagasta. Jubilāre šajā dienā vēlējās pateikties Dievam par viņai piešķirtajiem gadiem, tāpēc kopā ar visu plašo ciemiņu pulku piedalījās pateicības Dievkalpojumā Preiļu Romas katoļu baznīcā.

Sarunvalodā kaimiņi un radi simtgadnieci visu mūžu dēvējuši par Jezupati, taču oficiālajos dokumentu ierakstos lasāms svešā vārds Jesafata. Viņas šūpulis kārts 1907. gada 19. janvārī Jēkabpils rajona Atašienas pagastā. Meitene bija pirmā piecu bērnu ģimenē. Pēc dažiem gadiem saime pārcēlās uz Preiļiem, vēl pēc pāris gadiem – uz Preiļu pagasta Slasteniekām. Kopš septiņu gadu vecuma meitēns izmēģināja gan cīrku, gan govju ganītes gaitas.

Ākārtākajā apkārtnē skola nav bijusi, un tikai divpadsmit gadu vecumā meitenei radusies iespēja mācīties, jo skola tūkusi iekārtota kāda saimnieka mājā. Jesafata bijusi viena no jaunākajām skolniecēm, jo kopā ar viņu mācījušies arī sešpadsmit un pat astoņpadsmit gadus veci jaunieši. Diemžēl skolā iešana beigusies pēc divu klašu izglītības iegūšanas. Jesafatai nācies strādāt tēva saimniecībā, un kopš šī vecuma viņa pratusi gan art, gan ecēt, gan darīt citus darbus.

Kad meitenei bija 20 gadi, viņu nolūkoja Silajāņu puisis Pēteris. Pēc kāzām jaunā ģimene sāka dzīvot Silajāņos, un te arī pagāja simtgadnieces mūža lielākā daļa. Tagad šajās mājās, kurām par godu meitai dots vārds «Maijas», saimnieko Jesafatas dēls Antons.

Jesafata un Pēteris kopā pavadīja ilgu mūžu – 58 gadus. Vīrs nodzīvoja līdz sirmam vecumam, sasniedzot 86 gadus. Laulība bija svētīta ar četrām meitām Virģiniju, Matildi, Eleonoru, Venerandu un dēlu Antonu. Man bija zelta vīrs, par savu mūža līdzgaitnieku mēdz sacīt sirmā māmuļa. Kad sagaidīju mājās manu Pēterīti pēc kāda ilga brauciena, mums bija garas garas runas, kamēr viens otram visu izstāstījām. Nekad nestrīdējušies un nekad nebārušies.

Virģinija nu jau ir aizsaulē, bet tuviniekiem atmiņā palikusi kā teicama šuvēja. Eleonora ir matemātikas, Veneranda – latviešu valodas skolotāja. Eleonoru kā prasīgu skolotāju pazīst vairākas preiļniešu paaudzes, Veneranda joprojām strādā Daugavpilī. Antons kļuva par celtnieku, bet tagad pievērsies lauksaimniecībai.

Dzimta sakuplojusi jo plaša. Māmuliņa pratusi apmīlot katru pasaulē nākušo mazbērniņu, sekojusi līdz viņu gaitām, palīdzējusi. Trīs no mazbērniem izmācījušies par skolotājiem, daži izvēlējušies ekonomista profesiju, viena mazmeita ir medmāsa. Pieauguši arī vecākie mazmazbērni, bet pašam jaunākajam no sešiem mazmazbērniem ir tikai trīs gadiņi.

Līdz pat simts gadu vecumam jubilāre saglabājusi skaidru apziņu, seko līdz notikumiem valstī un pagastā, skatās televīzijā translētos dievkalpojumus. Laba rēde un dzirde, vajadzība griezties pie ārsta mūža pienākusi reti. Joprojām jūtas gana žirgta un munda, lai būtu lietota kursā par savas dzimtas locekļu gaitām. Mazmeita Iveta Briška, kas bija uzņēmusies vecmāmuļas jubilejas svinību vadīšanu, stāstīja, ka, apspriežot ar jubilāri svētku dienas

● Simtgadniece Jesafata Briška savā jubilejā pēc dievkalpojuma Preiļu Romas katoļu baznīcā, kur kopā ar tuviniekiem pateicās Dievam par skaisti nodzīvoto mūžu un izlūdzās veselību turpmākajiem gadiem. Attēlā aiz mugurē aiz mātes dēls Antons Briška. Foto: L.Rancāne

norisi, viņa norunājusi vecāka gadagājuma cilvēkiem atbilstošu pamācību par pienācīgu uzvedību un morāles normām. Dzīve aizvadīta smagos darbus, daudz vajadzējis strādāt, lai kuplo ģimeni uzturētu. Vecmamma bija un ir ļoti stingra, un kā daudzas latviešu sievietes raksturā nedaudz skarba, bet dziļi dvēselē ļoti mīļa un ar savdabīgu humoru, par vi-

ņu teica Iveta. Arī jubilejas svinības tika akcentēts, cik daudz laba dzīvē sasnieguši bērni un mazbērni, pateicoties tām īpašībām, ko viņu raksturo likusi vienkāršā, strādīgā Latgales māmuļa.

Ziemas Jesafata pavada Preiļos pie meitas Eleonoras, bet agrā pavasarī vēlas atkal pārcelties uz Silajāņiem, no kurienes nesteidzas aizbraukt pat vēl rudenī.

Simts gadu jubilejas svinības turpinājās arī pie mielasta galdiem kafejnīcā, kurā bija izveidota jubilāres garajā mūžā izstrādāto rokdarbu izstāde, adītie cimdi, austie dvieļi, izšūtās sedziņas. Sakarā ar šo notikumu Jesafata Briška saņēma apsveikumu no Valsts prezidentes kancelejas, viņu godināja arī Riebiņu novada domes pārstāvji.

KULTŪRAS ZIŅAS

Izstāde no Preiļiem aizceļo uz Utenu

Vakardien Preiļos ciemojās pārstāvji no Lietuvas Republikas Ūtenas muzeja. Viņu brauciena galamērķis bija Preiļu vēstures un lietišķās mākslas muzejs, no kura lietuvieši sadarības projekta ietvaros saņēma Kārļa Freiberga un Lindas Freibergas darbus – fotogrāfijas un tekstilijas. Preiļu rajona iedzīvotājiem bija iespēja no 18. novembra līdz 25. decembrim apskatīt šos darbus izstādēs «40 + 1» un «30 - 1». Valsts prezidentes Vairas Viķes-Freibergas dēla Kārļa un viņa dzīvesbiedres Lindas sagatavotajās izstādēs bija redzama Baltijas jūra, Latvijas ainavas un cilvēki, tā bija vēltita prezidentei un viņas dzīvesbiedram.

Ūtenas pārstāvji ar šo Freibergu kopējo izstādi iepazīs, ciemojoties Preiļos LR proklamēšanas gadadienas svinībās. Tā viņiem ļoti iepatikas. Lietuvieši atzina, ka darbi atbilst arī lietuviešu nacionālajai mentalitātei, kam tu-

va Baltijas jūra, līdzīga arī daba un cilvēki. Izstādes pārvešana saskaņota arī ar darbu autoriem. Tā saistīta ar kaimiņvalsts gatavošanos saviem svētkiem – Lietuvas Republikas neatkarības dienai, kas būs 16. februārī.

Preiļu bērnu pasakas būs grāmatā

Jau tuvākajā laikā klajā nāks grāmata «Pasakas piena glāzē», kurā apkopotas bērnu sacerētas pasakas. Kā «Novadnieku» informēja Siera kluba prezidente Vanda Davidanova, pasaku sacerēšanā piedalījās 13 Latvijas skolu audzēkņi, bet visvairāk – pāri 100 darbu – iesnieguši Preiļu 1. pamatskolas skolēni. Arī grāmatas ilustrācijas ir bērnu zīmētas. Grāmatas vāka autors ir skolēns no Preiļiem Jānis Anspaks. Preiļu bērnu pasakas lielākoties saistītas ar akciju sabiedrību «Preiļu siers» ražotajiem siერიem.

Vanda Davidanova stāstīja, ka grāmatas prezentācija iecerēta

Preiļu 1. pamatskolā. Tās izdošanu finansiāli atbalsta arī Preiļu novada dome. Grāmata nav paredzēta pārdošanai tirdzniecības tīklā, to dāvinās skolām.

Bērni no Preiļu skolām pašlaik piedalās arī konkursā «Kas saka «mū», jeb, — «Mīļgotiņa». Skolēni ada, tamborē, griež, līmē, zīmē, veido gotiņas. Konkurss noslēgums paredzēts maijā.

Aicinās ciemos novadniekus

8. aprīlī uz tradicionālo novadnieku saietu aicināti bijušie Arendoles iedzīvotāji, kuru dzīves un darba vietas tagad ir dažādās Latvijas malās vai pat ārzemēs. Šādu informāciju «Novadniekam» sniedza Janīna Ancāne, Vārkavas novada kultūras centra darba organizatore. Līdzīgas tikšanās Arendolē notiek reizi pāris gados.

Stāstot par tuvākajām iecerēm, Janīna Ancāne teica, ka aprīlī Vārkavas paredzēts Jurgu gadatirgus, kura norisēs apsolijs piedalīties Latvijā populārākais pavārs Mārtiņš Rītiņš.

Bērniem patīk rotaļas

Līvānu 1. vidusskolas Pastariņa skolā uz spēļu un rotaļu sarīkojumu «Tradīdīrtams» pulcējās novada labākie rotaļnieki. Kā informēja sarīkojuma organizatore, Dienvidlatgales novada folkloras kopu koordinatore, Līvānu 1. vidusskolas skolotāja Anna Kārkle, rotaļnieku konkurss ir ikgadējs pasākums, taču līdz šim noticis tikai Rīgā.

Konkursam bija sauklis «Nāc un rotaļu sāc», tā dalībniekus sveica Latvijas Universitātes Etniskās kultūras centra direktors Ernests Spičs.

Spēļu un rotaļu konkursam bija pieteicies 21 dalībnieks, katram vajadzēja sagatavot divas rotaļas vai spēles. Izrādījās, ka jaunie rotaļu vadītāji labi jūt rotaļu situāciju, prot prasmīgi izskaidrot to norisi, ir apveltīti ar pietiekami labu muzikalitāti, ar līdera dotībām, lai spētu vadīt citus vienaudžus un arī vecākus bērnus. Par labākajiem rotaļniekiem tika

atzīti bērni no Dravnieku pamatskolas, Vārkavas un Līvānu 1. vidusskolas un Jēkabpils pārstāvji. Vērtēšanas komisija, kurā darbojās Ernests Spičs, Anna Kārkle un Līvānu novada kultūras centra darbiniece Terēzija Rubene, par izcilu rotaļu vadīšanas prasmi visaugstāko vērtējumu piešķīra Sanitai Ūzuliņai no Dravniekiem, Mārai Rudzātei no Līvāniem un Mārai Tallai no Jēkabpils. Arī pārējie konkursa dalībnieki tika augstu novērtēti, tāpēc viņi uzaicināti piedalīties «Lielajā rotaļniekā», kas 1. aprīlī notiks Rīgā. Paldies tika teikts skolotājām Skaidritei Ūzuliņai, Helēnai Ērglei, Silvijai Ludei, Annai Kārklei, Anitai Vucīnai un kaimiņu rajona pedagogēm par to, ka viņas jaunajai paaudzei māca mīlēt rotaļas.

Pēc konkursa secinājam, ka rotaļas iešanas tradīcijas ir dzīvas, kaut arī tām jākonkurē ar izklaidēšanas iespējām, ko piedāvā mūsdienu tehnoloģijas, atzina Anna Kārkle, taču, lai atvieglotu darbu skolotājiem, kas to māca, jāveido rotaļu un spēļu videokatalogs.

JAUTĀJĀT – ATBILDAM

Kur pazuda Valsts militārā dienesta pārvaldes Preiļu nodaļa?

JAUTĀJUMS. Lai nokārtotu dokumentus pabalsta saņemšanai, man bija nepieciešamas ziņas par darba stāžu, arī diviem gadiem, ko pavadīju obligātajā dienestā padomju armijā. Taču Preiļos vairs nevarēju atrast militārā dienesta nodaļu, kur šīs ziņas varētu saņemt. Kā man rīkoties?

Ar šādu jautājumu «Novadniekā» griezās kāds Līvānu iedzīvotājs. Esam sagatavojuši atbildi.

Militārā dienesta Iesaukšanas centra Preiļu un Jēkabpils rajonu militārā dienesta nodaļu bijusi vadītāja Silvija Kotāne informē, ka atbilstoši Saeimā 2003. gada 13. novembrī apstiprinātajai valsts aizsardzības koncepcijai un 2005. gada 18. maijā Ministru kabinetā akceptētajam rīcības plānam pārejai uz profesionālo dienestu:

✓ 2006. gadā tika pārtraukta Latvijas pilsoņu iesaukšana obligātajā militārā dienestā, novembrī mājās atgriezās pēdējie obligātā militārā dienesta karavīri;

✓ 2007. gada 1. janvārī stājās spēkā 2006. gada 2. novembra likums «Par Obligātā militārā dienesta likuma atzīšanu par spēku zaudējušu»;

✓ nepieciešamība pēc militārā dienesta iesaukšanas centra kā iestādes, kas nodrošina obligātajam militārajam dienestam pakļauto personu iesaukšanu, zuda. Pašlaik notiek pakāpeniska iesaukšanas centra un tā teritoriālo struktūrvienību likvidācija. Preiļu rajona nodaļa beidza pastāvēt 2006. gada 29. decembrī.

S.Kotāne skaidro, ka viss Preiļu rajona nodaļas uzskaites arhīvs ir nodots Daugavpils un Rēzeknes valsts zonālajos arhīvos, bet Jēkabpils nodaļas – Jēkabpils valsts zonālajā arhīvā.

Rezerves karavīru uzskaitē un mobilizācijas funkcijas nodotas Zemessardzei. Preiļu 35. zemessardzes kājnieku bataljonā atrodas Preiļu un Krāslavas rajonu rezerves karavīru uzskaites kartotēka un datu bāze. Arī šeit varētu būt personu interesējošie dati par dienestu.

Likumdošana paredz militārā dienesta pildīšanai karavīra maksimālo vecumu, tādējādi persona rezerves karavīru uzskaitē atrodas līdz 55 gadu vecuma sasniegšanai (atkarībā no dienesta pakāpes). Taču jāņem vērā, ka likumos veikti grozījumi un pastāv arī tāds periods, kad rezervē ieskaitīja jau no 45 gadu vecuma. Tādēļ, lai atrastu datus par dienestu, ja trūkst personīgo dokumentu, var prasīt diezgan ilgu laiku.

UZMANĪBU! Tuvāku informāciju var iegūt arī Daugavpils zonālā valsts arhīva informācijas un pakalpojumu Preiļu sektorā pie tā vadītājas Vijas Šņepstes. Sektors atrodas **Preiļos, Brīvības ielā 2, 2. stāvā.** Apmeklētāju pieņemšanas laiki — otrdienās un ceturtdienās no pulksten 8.30 līdz 12.00 un no pulksten 13.00 līdz 16.00.

Sameklēt emigrējušos palīdz Sarkanais Krusts

JAUTĀJUMS. Kā sameklēt uz Ameriku kara gados emigrējušos radus un viņu pēctecus?

Šāda veida palīdzību jums var sniegt Latvijas Sarkanais Krusts ietvaros izveidotā meklēšanas daļa. Nepieciešamības gadījumā varat griezties Latvijas Sarkanā Krusta rajona komitejā, kas jums sniegs konkrētāku informāciju. Taču jārēķinās, ka šī organizācija meklē tikai Otrā pasaules kara laikā emigrējušos un pazudušos Latvijas iedzīvotājus, pārsvarā tuviniekus un radniekus, turklāt nepieciešamas pēc iespējas precīzākas ziņas.

Pasu izsniegšanas dinamika valstī un rajonā samazinās

Turpinoties 2005. gadā iesāktai tendencei, izsniegto pasu skaits salīdzinājumā ar iepriekšējiem gadiem turpina samazināties.

Pagājušajā gadā Latvijā tika izsniegts par aptuveni 7000 pasēm mazāk nekā 2005. gadā. Izdoto personu apliecinošo dokumentu skaita samazināšanos speciālisti saista ar faktu, ka izsniegto pilsoņu un nepilsoņu pasu derīguma termiņš vēl nav beidzies lielākajai daļai iepriekšējos gados izsniegto dokumentu, «Novadnieku» informē Pilsonības un migrācijas lietu pārvaldes (PMLP) preses un sabiedrisko attiecību nodaļas vadītāja **Diāna Bogdanova**.

Savukārt, PMLP Preiļu rajona nodaļas priekšnieks **Ilmārs Vaikulis**, apkopojot informāciju par nodaļas darbu, informē, ka līdzīga situācija ir arī Preiļu rajonā. Tā 2005. gadā rajona nodaļā iz-

sniegta 3935 pilsoņu pasas un 72 nepilsoņu pasas. Pagājušajā gadā bijusi jūtama tendence šim skaitam samazināties – gada laikā izsniegta 3501 pilsoņu pase un 63 nepilsoņu pasas.

Speciālisti uzskata, ka nākamā sešu gadu laikā izsniedzamo pasu skaits pakāpeniski samazināsies, bet visaktīvākais pasu izdošanas periods varētu būt laika posmā no 2013. līdz 2014. gadam. «Pēdējo gadu laikā visvairāk pasu tika izsniegts 2003. un 2004. gadā, kad notika 1992.-1993. gadā izsniegto pirmo Latvijas Republikas pasu apmaiņa. Tādēļ nākamais pieauguma periods varētu būt pēc sešiem gadiem, kad pienāks laiks mainīt 2003.-2004. gadā izsniegtās pasas», skaidro PMLP Pasu nodaļas vadītāja **Dzintra Peneze**.

Pagājušajā gadā Latvijā izsniedza aptuveni 250 000 pasu, no tām gandrīz 240 000 – Latvijas pilsoņu, 19 000 – Latvijas nepilsoņu, bet 108

– bezvalstnieku pasas.

Speciālisti skaidro, ka **42% pilsoņu** kā iemeslu jaunas pasas saņemšanai minējuši iepriekšējās pasas derīguma termiņa izbeigšanos, 17% personu pasas saņēmuši pirmo reizi, 12% pilsoņu pasas saņēmuši, jo iepriekšējais dokuments nav bijis derīgs ceļošanai, 8% izvēlējušies saņemt jaunā parrauga pasi, 7% iepriekšējā pase pazudusi, vēl 7% naturalizējušies un tikpat daudz iedzīvotāju minējuši citu iemeslu dokumenta maiņai.

Savukārt **44% nepilsoņu** kā iemeslu jaunas pasas saņemšanai minējuši to, ka iepriekšējā pase nav derīga ceļošanai, 19% personu iepriekšējās pasas nozaudējuši, 12% — pasas saņēma pirmo reizi, 10% — iepriekšējām pasēm beidzies derīguma termiņš, 8% personu mainījušas personvārdu, bet 7% minējuši citu iemeslu.

No 1992. gada, kad sāka izsniegt pirmās pilsoņu pa-

ses, līdz 2006. gada beigām bija izsniegtas aptuveni 3 100 000 Latvijas pilsoņu pasas. Kopš 1997. gada, kad tika uzsākta nepilsoņu pasu izsniegšana, Pilsonības un migrācijas lietu pārvalde izsniegusi aptuveni 730 000 nepilsoņu personu apliecinošus dokumentus. Kopš 1999. gada izsniegti arī 592 bezvalstnieku ceļošanas dokumenti.

PMLP atgādina, ka **pase kļūst lietošanai nederīga, ja beidzies tās derīguma termiņš, mainījies personas vārds, uzvārds vai tiesiskais statuss, vai pase ir bojāta. Pase nav derīga ceļošanai arī tad, ja aizpildītas ceļošanas atzīmē paredzētās lapas un nav vietas jaunām atzīmēm.**

Pirms došanās uz ārvalstīm attiecīgās ārvalsts vēstniecībā nepieciešams paaugstināt, kādam jābūt pasas derīguma termiņam, lai varētu iecelot šajā valstī.

Latvijas nepilsoņi uz ES var ceļot bez vizas

Latvijas nepilsoņi no 19. janvāra atbrīvoti no vizas prasības ceļošanai Eiropas Savienības ietvaros, ceļojot uz Austriju, Beļģiju, Čehiju, Dāniju, Franciju, Grieķiju, Igauniju, Itāliju, Kipru, Lietuvu, Luksemburgu, Maltu, Nīderlandi, Poliju, Portugāli, Slovēniju, Slovākiju, Spāniju, Somiju, Ungāriju, Vāciju, Zviedriju. Papildus Latvijas nepilsoņi bez vizas varēs ceļot uz Islandi.

Regulu nepiemēro Lielbritānija un Īrija. Savukārt Norvēģijas vēstniecība

Rīgā ir sniegusi informāciju, ka Norvēģija pagaidām Latvijas nepilsoņiem nepiemēro bezvīzu režīmu līdz nepieciešamo grozījumu veikšanai nacionālajā likumdošanā. Par turpmākām izmaiņām vēstniecība informēs Ārlietu ministriju.

Minētais iespējams tāpēc, ka šā gada 19. janvārī stājās spēkā Eiropas Savienības Padomes 2006. gada 21. decembra Regula (EK) nr. 1932/2006, ar kuru tiek grozīta Eiropas Savienības Padomes 2001. gada 15. marta Regula (EK) nr. 539/2001, paredzot to trešo valstu sarakstu, kuru pilsoņiem, šķēr-

sojot dalībvalstu ārējās robežas, ir jābūt vizām, kā arī to trešo valstu sarakstu, uz kuru pilsoņiem šī prasība neattiecas.

Grozījumi paredz atbrīvot no vizas prasības arī atzītus bēgļus un bezvalstniekus, kuri pastāvīgi uzturas kādā no Eiropas Savienības dalībvalstīm un viņām ir šis dalībvalsts izdots ceļošanas dokuments.

Neskaidrību gadījumos pēc papildu informācijas lūgums vērsties tās valsts vēstniecībā, uz kuru plānots doties vai Latvijas Ārlietu ministrijas Konsulārajā departamentā.

Dzīvesvietu varēs deklarēt pa pastu un elektroniski

Jau tuvākajā laikā ikviens Latvijas iedzīvotājs varēs deklarēt dzīvesvietu gan elektroniski, gan pa pastu, «Novadnieku» informē Pilsonības un migrācijas lietu pārvaldes (PMLP) preses un sabiedrisko attiecību nodaļas vadītāja **Diāna Bogdanova**.

Kopš janvāra PMLP ir noteikta par dzīvesvietas deklarēšanas iestādi, kurā persona varēs deklarēt dzīvesvietu pa pastu un elektroniski. Bet, kā līdz šim, personīgi iesniegt deklarāciju persona varēs tikai tajā pašvaldības dzīvesvietas deklarēšanas iestādē, kuras teritorijā atrodas jaunā dzīvesvieta. Kā skaidro PMLP priekšnieka

viens Jānis Citkovskis, jaunie pakalpojumi būtiski atvieglos deklarēšanas procesu daudziem cilvēkiem, pārsvarā tiem, kuri jebkādu iemeslu dēļ nevar deklarēt dzīvesvietu personīgi.

Deklarējoties pa pastu, personai būs jānosūta PMLP aizpildītais deklarācijas iesniegums, kas būs atrodams PMLP mājas lapā www.pmlp.gov.lv, pārvaldes teritoriālajās nodaļās un sociālās aprūpes centros. Saņemot personas iesniegumu, PMLP sagatavos un nosūtīs dokumentus parakstīšanai uz jauno adresi, kurā persona vēlas deklarēties, bet persona nosūtīs parakstītos dokumentus atpakaļ PMLP.

Savukārt PMLP, saņemot parakstītos dokumentus,

ieklaus ziņas Iedzīvotāju reģistrā un personas parakstīto deklarāciju nosūtīs pašvaldībai. Pārvaldes speciālisti pauž pārliecību, ka dzīvesvietas deklarēšana pa pastu būs droša, jo, nosūtot dokumentus uz personas norādīto adresi, PMLP vienlaikus pārbaudīs, vai persona patiešām dzīvo adresē, kurā viņa grib deklarēties.

Deklarējot dzīvesvietu elektroniski, personai PMLP mājas lapā esošā deklarācija būs jāaizpilda, elektroniski jāparaksta un jānosūta uz e-pasta adresi deklaracija@pmlp.gov.lv, bet PMLP ieklaus ziņas Iedzīvotāju reģistrā un elektroniski nosūtīs iesniegto elektronisko dokumentu pašvaldībai

par pašvaldības teritorijā deklarēto personu.

— Pagaidām iedzīvotāju dzīvesvietas deklarēšana notiek pa vecam. Iedzīvotāji, kuri vēlas deklarēties pašvaldībā, uz domi nāk paši un kārto dokumentus, — «Novadniekam» pastāstīja Preiļu novada domes dzīvesvietas deklarēšanas speciāliste Preiļu novada domē **Anita Kairāne**. — Par jaunajām iespējām dzīvesvietu deklarēt pa pastu un elektroniski esam informēti, taču domāju, ka jaunā kārtība novadā tiks ieviesta pamazām, jo pagaidām no Pilsonības un migrācijas lietu pārvaldes vēl nesam saņēmuši nekādus konkrētus skaidrojumus.

Kad atmiņas aizlido kā gājputni

Alcheimera slimība ir raksturīga veciem cilvēkiem, bet var attīstīties arī 40 – 50 gadu vecumā. Slimībai ir raksturīga atmiņas pasliktināšanās, pacients neatceras nesenus notikumus, — kur nolīcis brilles vai kādu citu vajadzīgu lietu, parādās grūtības koncentrēties kādam darbam, kļūst izklaidīgs, aizmāršs, neatceras datumus, nedēļas dienas, iepriekš ļabi zināmus tālruņa numurus, parādās grūtības runāt, aizmirst atsevišķus vārdus, neatceras savu adresi, var apmaldīties ļabi zināmā vietā.

Alcheimera slimībai raksturīgo slinko atmiņu ar terminu «dementia» pirmo reizi sāka lietot 1797. gadā. Pasaulē tādu cilvēku skaits varētu būt apmēram 37 miljoni, bet Latvijā — apmēram 24 200 pacienti. Puse līdz divas trešdaļas no visām demencēm ir Alcheimera demences. Tiek prognozēta Alcheimera demenču skaita dubultošanās līdz 2025. gadam.

1906. gadā slavenais vācu psihiatrs un neiropatologs Aloīzs Alcheimers pirmo reizi aprakstīja pacientu, kura mira neskaidras slimības dēļ, četrus gadus zaudējot atmiņu un sadzīves iemaņas. Gadu vēlāk šo slimību nosauca par Alcheimera slimību. Slimniekiem var parādīties arī garastāvokļa pārmaiņas — nomāktība,

skumjas, kā arī bezmiegs, pat rādīties neesoši priekšmeti, cilvēki. Šādas izmaiņas pakāpeniski kļūst smagākas.

Bieži vien pacientu radinieki maldīgi uzskata, ka šādas veselības izmaiņas ir normāla vecuma parādība, taču tā nav taisnība. Protams, veciem cilvēkiem var būt sliktāka atmiņa, viņi kļūst aizmāršāki, bet izpaušmes nav tik izteiktas kā Alcheimera slimībai, tās tik lielā mērā neapgrūtina ikdienas dzīvi.

Kā palīdzēt pacientam

Ļoti būtiski ir laikus konsultēties ar speciālistu — ģimenes ārstu, neirologu vai psihiatru diagnozes noteikšanai. Pacientu ārstēšana ir kompleksa, kurā ļoti liela loma ir pacientu aprūpei. Ir ļoti svarīgi, ja ir pieejami specializēti dienas centri, kur pacients var uzturēties, bet biežāk šie cilvēki dzīvo psihiatriskajās slimnīcās, sociālās aprūpes iestādēs (pansionātos) vai arī viņus apkopj ģimenes locekļi mājās. Ģimenei ir ļoti smagi rūpēties par šiem pacientiem, tādēļ gan valsts, gan nevalstiskām organizācijām vajadzētu maksimāli morāli un finansiāli atbalstīt aprūpētājus.

Pastāv daži atgādinājumi, kurus vajadzētu paturēt prātā personai, kura aprūpē Alcheimera demences pacientu:

- ✓ nevar apturēt slimības gaitu, bet var ierobežot slimības izpaušmes,
 - ✓ jā rūpējas arī par sevi,
 - ✓ jāvienkāršo dzīves stils, koncentrējot enerģiju pacienta aprūpei,
 - ✓ jāpieņem atbalsts no citiem, vienatnē var netikt galā,
 - ✓ jāstrukturē diena,
 - ✓ jā saglabā humora izjūta,
 - ✓ jāatceras, ka cilvēka divainās uzvedības cēlonis ir slimība, nevis pats cilvēks ir slikts,
 - ✓ es daru labāko, ko varu izdarīt šobrīd.
- Šie vienkāršie atgādinājumi var palīdzēt aprūpētājam pašam saglabāt savu psihišķo līdzsvaru un nejusties vainīgam pie tā, ko nevar izlabot. Ir virkne jautājumu, kuri kļūst aktuāli pacientu aprūpē, un kuriem jāpievērš īpaša uzmanība. Tie ir:
- ✓ pacienta ikdiena (ceļšanās, ēšana, pastaiga u.c.),
 - ✓ sabalansēta ēšana un svara kontrole (nepārēsties, nelietot pārmērīgi saldumus, kas nereti šiem pacientiem ļoti kārojas),
 - ✓ personīgās higiēnas ievērošana (mazgāšanās),
 - ✓ tualetes apmeklēšana,
 - ✓ traumų novēršana (lai nav asi priekšmeti, slidenas grīdas, asi mēbeļu stūri),
 - ✓ šķidrums izvadišanas kontrole (ne-

dzert pārlietu daudz šķidruma vakarā),
 ✓ garastāvokļa un emociju kontrole (ierasts, noteikts dzīves ritms, pozitīvi iespaidi, pazīstami priekšmeti apkārt),
 ✓ klaiņošanas ierobežošana,
 ✓ miega traucējumu novēršana.

Ārstē ar zālēm un vitamīniem

Alcheimera slimības ārstēšanā pasaulē tiek izmantoti gan dažādi medikamenti, gan vitamīni, piemēram, E vitamīns, kas palīdz aizkavēt slimības attīstību, koriģē pacienta uzvedību. Smagāku problēmu gadījumos, kad parādās nomāktība, bezmiegs, dažādi redzes māņi, lieto arī neiroleptiskos medikamentus, antidepresantus, miega līdzekļus.

Diemžēl sabiedrībā pastāv diskriminējoša attieksme pret šiem pacientiem, kas izpaužas zemā aprūpes kvalitātē, nievājošā attieksmē pret šiem cilvēkiem, lietojot apvainojošus apzīmējumus, negatīvā attieksmē ģimenē, šo cilvēku apkrāpšanā utt. Šādai attieksmei nevajadzētu būt civilizētā sabiedrībā. Kā asprātīgi teica bijušais ASV prezidents un Alcheimera slimības pacients: «Vai jūs domājat, ka ar Alcheimera slimību slimo tikai bagātie un slavenie?» — uzsverot, ka saslimt var jebkurš.

«Rīgas Balss»

Valsts apmaksātas zāles kļūst pieejamākas

No 2007. gada 1. janvāra stājušās spēkā būtiskas izmaiņas zāļu un medicīnisko ierīču iegādes izdevumu kompensācijas kārtībā, informē Veselības ministrijas Komunikācijas departaments.

Kompensējamo medikamentu sarakstā ir iekļautas jaunas diagnozes, kuru gadījumā paredz kompensēt ārstēšanai nepieciešamās zāles. Turpmāk zāles kompensēs arī pacientiem ar akūtu C vīrushepatītu, atsevišķiem psihiskās attīstības traucējumiem bērniņā (autisms), neiropatiskām sāpēm (rokas pinuma patoloģija, jostas un krustu pinuma patoloģija, polineuropātija), atsevišķām cerebrovaskulārām (smadzeņu asinsrites) slimībām, cukura diabētu, kas sācies grūtniecības laikā, kā arī pacientiem pēc orgānu un audu transplantācijas.

Vairāku diagnožu gadījumā palielināts valsts apmaksājama kompensācijas apmērs. Astmas ārstēšanai paredzēto zāļu kompensācijas apmērs palielināts no 75% uz 90%, glaukomas ārstēšanai paredzētās zāles līdzšinējo 90% vietā apmaksās 100% apmērā, reimatoīda artrīta un saistaudu slimību (sistēmiska sarkanā vilkēde, sistēmiska sklerodermija u.c.) ārstēšanai — no 75% uz 100%, akūta reimatisma un akūta miokarda infarkta ārstēšanai paredzētajām zālēm kompensācijas apjoms paaugstināts no 50% uz 75%. Tāpat no 50% uz 75% palielināts kompensācijas apmērs vairāku slimību ārstēšanai bērniem līdz 3 gadu vecumam (konjunktivīts, nestrutojošs vidusauss iekaisums, akūts nazofaringīts, akūts faringīts, gripa, ja vīruss nav identificēts, pneimonijas u.c.). Turpmāk kompensāciju zāļu iegādes izdevumiem 75% apmērā varēs sa-

ņemt arī kuņģa čūlas, divpadsmitpirkstu zarnas čūlas, spondilozes, osteoporozes bez patoloģiska lūzuma, osteoporozes citur klasificētu slimību dēļ u.c. skeleta slimību ārstēšanai. Šīs izmaiņas nozīmē, ka pacientiem, turpmāk saņemot valsts apmaksājamās zāles minētajām diagnozēm, būs jāmaksā mazāk.

Būtiski mainīti arī cukura diabēta pacientiem cukura līmeņa kontrolei nepieciešamo glikēmijas teststrēmeļu kompensācijas nosacījumi. Cukura diabēta pacientiem trīs mēnešus pirms grūtniecības, grūtniecības laikā, kā arī bērniem glikēmijas teststrēmeļu iegādes izdevumi turpmāk tiks apmaksāti 100% apmērā, cukura diabēta slimniekiem, kas lieto insulīnu, kompensācijas apmērs mainīts no 50% uz 75%, kā arī uzsākta teststrēmeļu kompensācija 50% apmērā cukura diabēta pacientiem, kas lieto perorālos hipoglikemizējošos līdzekļus.

Kompensējamo zāļu sarakstā iekļautas jaunas zāles vai paplašināti izrakstīšanas nosacījumi hipertensīvo slimību, stenokardijas, akūta miokarda infarkta, veca miokarda infarkta, sirds mazspējas, audzēju, cukura diabēta, osteoporozes, epilepsijas u.c. ārstēšanai. Audzēju ārstēšanai vien iekļauti 15 jauni zāļu nosaukumi.

Zāļu kompensācijai 2007. gadā piešķirti 55 miljoni latu, kas ir par 29% vairāk nekā 2006. gadā. Atgādinām, ka zāļu kompensācijas sistēma aptver 272 diagnozes ar vairāk nekā 1000 apakšdiagnozēm, no tām 146 tiek kompensētas 100% apmērā, 22 — 90% apmērā, 103 — 75% apmērā, 1 — 50% apmērā.

Speciālisti ar kompensējamo zāļu sarakstu pilnībā var iepazīties Zāļu cenu aģentūras mājas lapā www.zcva.gov.lv.

Latvijā pieejama vakcīna pret dzemdes kakla vēzi

Latvijā ienākusi jauna un unikāla metode cīņai pret vienu no vēža veidiem — vakcīna pret dzemdes kakla vēzi. Vakcīna «Silgard» ir profilakses līdzeklis, kas var pasargāt no saslimšanas ar dzemdes kakla vēzi.

Preiļu slimnīcas ginekoloģijas un dzemdību nodaļas vadītājs, ginekologs Juris Kļaviņš «Novadnieku» informēja, ka ir piedalījies Latvijas ārstu konferencē, kuras tēma bija saistīta ar dzemdes kakla vēzi un jauno vakcīnu. Viņš stāstīja, ka pasaulē vakcīna pieejama kopš pagājušā gada vasaras. Pašlaik tā reģistrēta jau lielākajā daļā no pasaules attīstītajām valstīm — ASV, Kanādā, Meksikā, Austrālijā, Eiropas valstīs. Speciālisti šo vakcīnu uzskata par lielu zinātnes sasniegumu, kas palīdzēs būtiski samazināt saslimstību un mirstību no dzemdes kakla vēža. Vakcīna pret HPV vīrusu varētu glābt tūkstošiem dzīvību, ja tās lietošana tiktu efektīvi ieviesta, uzsver Hovarda Zukere, Pasaules Veselības organizācijas ģenerāldirektora vietniece veselības tehnoloģiju un farmācijas jautājumos. Latvijas Ginekologu un dzemdību speciālistu asociācijas prezidente Dace Rezeberga uzsver, ka tas ir revolucionārs notikums medicīnas vēsturē un ka Latvijā ienāk unikāla metode cīņai ar vēzi — vakcīna. Tā paver jaunas profilakses iespējas sievietes veselības un dzīves kvalitātes saglabāšanā.

Ārstu konferencē Slavomirs Majejskis, Varšavas medicīnas akadēmijas profesors, stāstījis, — pirms 20 gadiem tika iegūti pierādījumi, ka dzemdes kakla vēzi izraisa vīruss. Tas bija unikāls atklājums. Līdz ar šo atklājumu tika

šķērti pētījumi un meklētas iespējas cīnīties pret šo vēzi izraisošo vīrusu.

Jaunā vakcīna pasargā pret vīrusu, kas izraisa dzemdes kakla vēzi. Ir pierādīts, ka 90 procentos no visiem gadījumiem dzemdes kakla vēzi izraisa cilvēka papilomas (HPV) vīruss. Pastāv vairāk nekā simts HPV vīrusu veidu. Daži tā paveidi var izraisīt nopietnas un nāvējošas slimības, to skaitā — 16. un 18. tipa vīruss, kas izraisa dzemdes kakla vēzi. HPV ir ļoti izplatīts vīruss, ko visbiežāk iegūst dzimumaktu laikā un visbiežāk inficēšanās ar šo vīrusu notiek jaunībā. Līdz pat 80 procentiem seksuāli aktīvu cilvēku savas dzīves laikā inficējas ar šo vīrusu. Šo infekciju nevar izārstēt, bet ar vakcināciju var novērst vīrusa atrašanos organismā.

Cilvēka papilomas vīruss ir biežāk sastopamā seksuāli transmisīvā infekcija, bet to var iegūt arī ādas kontakta ceļā. Ne vienmēr vīruss nozīmē, ka sievietei attīstīsies vēzis. Tas var būt kādu laiku, tad pazust, bet pēc laika atkal atgriezties. Tas nozīmē, ka vakcinācija arī sievietēm, kas uzsākušas dzimumdzīvi, varētu būt pietiekami efektīva, lai nākotnē nepieļautu dzemdes kakla vēža attīstību. Taču pirms tam būtu jāveic onkocitoloģiskā izmeklēšana un vēlams arī HPV tests, lai konstatētu, vai sieviete konkrētajā brīdī nav inficējusies ar HPV vīrusu.»

Juris Kļaviņš stāstīja, ka vakcināciju rekomendē zēniem un meitenēm 9 – 16 gadu vecumā un jaunām sievietēm līdz 26 gadu vecumam. Tas ir laiks, kad dzimumdzīve vēl nav uzsākta vai arī tā sāka salīdzinoši nesen. Speciālisti atzīst, ka vakcīna ir simtprocentīgi efektīva, lai aizsargātu pret vēzi izraisošo vīrusu. Profilakses

ziņā tas ir būtisks pavērsiens. Galvenokārt tā ir domāta jauniem cilvēkiem, kuri vēl nav uzsākuši dzimumdzīvi un tādā veidā nav inficēti ar HPV vīrusu. Vēlāk, uzsākot dzimumdzīvi, lielākā daļa cilvēku inficējas ar šo vīrusu, taču vakcinētie cilvēki tiks pasargāti no vīrusa un tā sekām. Taču vakcīna arī seksuāli aktīviem cilvēkiem var aizkavēt tālākas infekcijas attīstību, ja šis vīruss ir jau iegūts.

Jautāt par vakcīnu un vakcinēties iespējams pie ikviena ģimenes ārsta un ginekologa, vai arī vakcinācijas kabinetā, informēja Juris Kļaviņš. Ārsts uzrakstīs recepti, ar kuru aptiekā nopērkama vakcīna, potēšanu var veikt pie ģimenes ārsta, ginekologa vai arī vakcinācijas kabinetā. Sievietēm, kuras dzīvo dzimumdzīvi, pirms vakcinācijas ieteicams veikt dzemdes kakla vēža pārbaudi (onkocitoloģisko analīzi), lai izslēgtu dzemdes kakla šūnu patoloģiju. Pilns vakcinācijas kurss ietver trīs devas. Otrā pote jāsaņem pēc diviem mēnešiem, trešā — vēl pēc četriem mēnešiem. Vienas devas aptuvenā cena zāļu lieltirgotavās ir 75 lati, tātad kopējās vakcinācijas izmaksas sastādīs apmēram 250 latu. Katrā medicīnas iestādē šīs cenas var atšķirties.

Juris Kļaviņš stāstīja, ka pašlaik praksē vēl nav piedzīvots gadījums, ka par šo vakcīnu kāda sieviete būtu izrādījusi interesi, taču tas, acīmredzot, saistīts ar informācijas trūkumu.

Vai sievietes neatbaidīs pārlietu lielā samaksa? Lai vakcinācija būtu pieejama plašākam lokam, kompānija GE Money uzsāk Latvijas veselības aprūpē līdz šim nebijušu iniciatīvu, piedāvājot īpašus atvieglotus nosacījumus — bezprocentu kredītu vakcīnas iegādei. Sagatavoja L.Rancāne

Preiļiešu uzvara Latvijas jaunatnes meistarsacīkstēs galda tenisā

13. un 14. janvāri Rīgā norisinājās Latvijas jaunatnes meistarsacīkstes C grupā (1994. gadā dzimušie un jaunāki). Sacensībās piedalījās 24 meitenes un 35 zēni. No Preiļiem uz Rīgu devās četri sportisti: EMĪLS LUTINSKIS, JURIS RIBINICKIS, ALĪNA ISAJEVA un VIKTORIJA ZABALUJEVA.

Pirmajā dienā notika atlases sacensības, pēc kurām 8 dalībnieki, sadaloties apakšgrupās, turpināja spēles finālposmā. Juris Ribinickis savā apakšgrupā ieguva 8. vietu, Emīls Lutinskis spēlēja par 1. vietu zaudēja Markam Pitkevicam (Kuldīga).

Viktorija Zabalujevai nācās apakšgrupā palikt 2. vietā, palaižot priekšā Zani Frīdenbergu, bet Alīna Isajeva savā apakšgrupā ieguva 1. vietu. Abas preiļietes pusfinālā spēlēja savā starpā, un Alīna guva uzvaru.

Par 1. un 2. vietu starp abām apakšgrupām cīnījās Alīna Isajeva un Zane Frīdenberga. Alīna pirmo reizi tāda mēroga sacensībās guva uzvaru.

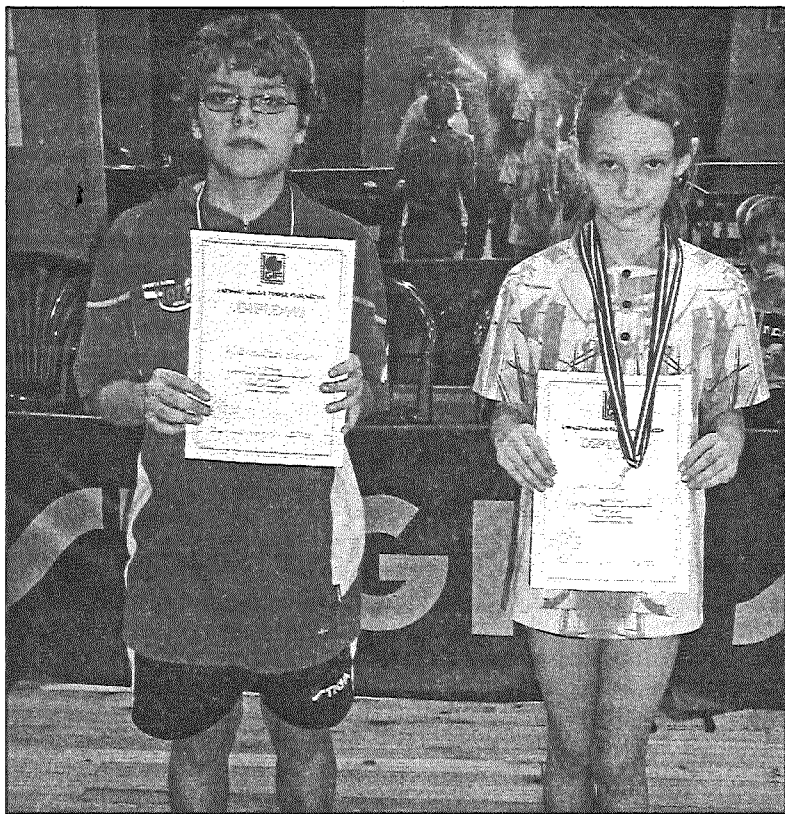
Viktorija Zabalujeva ar Dārtu Ozoliņu (Iecava) spēlēja par 3. un 4. vietu, ar rezultātu 3:1 Viktorija ieguva 3. vietu.

Dubultspēlēs meitenēm 1. vieta – Alīnai Isajevai un Viktorijai Zabalujevai, dubultspēlēs zēniem 1. vietu ieguva Emīls Lutinskis un Arturs Jurševskis (Cēsis), jauktajās dubultspēlēs uz goda pjedestāla kāpa Emīls Lutinskis un Viktorija Zabalujeva, bet 3. vietu ieguva Alīna Isajeva un Arturs Jurševskis.

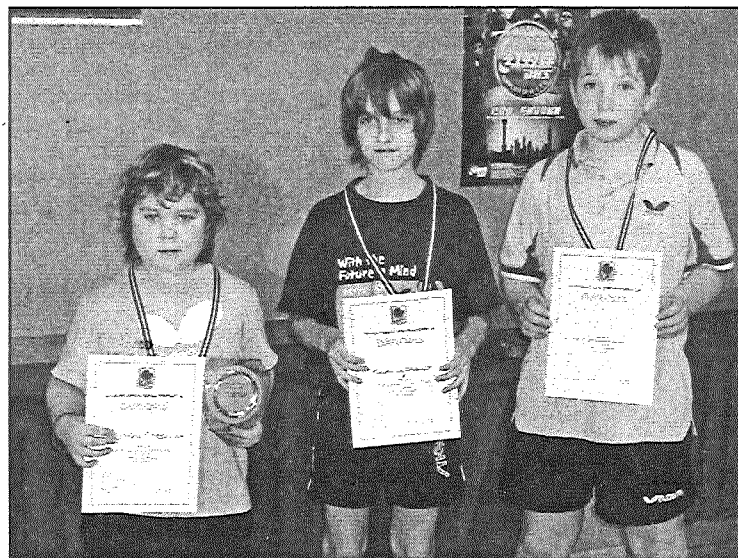
No 2. līdz 8. februārim Čehijā notiks kārtējā Eiropas galda tenisa federācijas projekta «Eurokids» pasākumi, kuru norisē piedalīsies galda tenisisti no 26 valstīm. No katras valsts brauks viena meitene, viens zēns un treneris. Latviju pārstāvēs Viktorija Zabalujeva (Preiļi), Emīls Lutinskis (Preiļi) un trenere Laura Krūmiņa (Cēsis).

● Zane Frīdenberga (Kuldīga), Alīna Isajeva (Preiļi), Viktorija Zabalujeva (Preiļi).

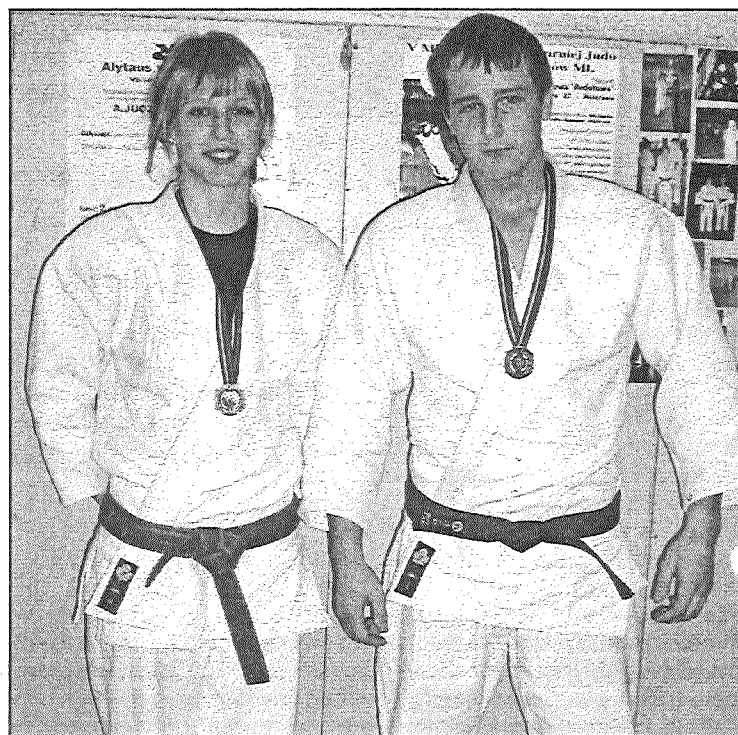

● Arturs Jurševskis un Alīna Isajeva.

● Marks Pitkevics, Emīls Lutinskis, A. Skore (Kuldīga).

Godalgotas vietas meistarsacīkstēs džudo

● Violeta Maslobojeva un Aleksandrs Kažemaks.

14. janvāri Carnikavas pamatskolas sporta zālē norisinājās Rīgas rajona atklātās meistarsacīkstēs džudo cīņā. Sacensībās piedalījās 1990. gadā dzimušie un vecāki sportisti. Preiļiete Violeta Maslobojeva sacīkstēs ieguva 1. vietu, Aleksandrs Kažemaks ierindojās 3. vietā.

19. – 20. janvārim Kijevā notiks atlases turnīrs valsts izlases veidošanai.

M. Paegle,

Preiļu novada domes sabiedrisko attiecību speciāliste

Senioru balle Turku pagasta Zundānos

14. janvāri Turku pagasta Zundānu kultūras namā svinēja svētkus — senioru balli. Tajā piedalījās pagasta seniori, ciemiņi no Līvāniem un Rožupes pagasta.

Visus ciemiņus laipni sagaidīja Turku pagasta pārvaldes vadītājs A. Smelcera kungs. Arī kultūras namā viss liecināja, ka esam gaidīti. Gaišumu un siltumu izstaroja kamīns, uz galda aizdegtās baltās sveces, baltie līnu galdauti un skaisti klātie galdi. Tas radīja labvēlīgu noskaņojumu. Uz skatuves mirdzēja Jaungada eglīte. Jūtāmiem pagodināti, pozitīvu emociju piepildīti.

Zāle pilna cilvēku. Tik daudz dzīves-

stāstu vienuviet. Katrs dzīvo savu paša dzīvi. Daudzi nolikuši savas darba pilnvaras, atstājuši savus amatu kabinetus, savas darbavietas. Viņiem nav padoto, un arī paši vairs nevienam nav padoti. Viņi ir brīvi. Bet tā ir mātīga brīvība. Viņiem līdzī nāk nodzīvotais laiks, ieguvumi un zaudējumi, sāpes un prieks. Daudzi to nes kā lielu bagātību, tajā gūst iepriecinājumu, citi — kā smagumu, jo skaistie brīži ir aizsmaržojuši kā kaltētie ziedi, kā kaktusi duras paša pielautās kļūdas.

Bet svētku reizē viss sliktais atstājams mājās, nav ņemams līdzi, tāpēc visi ir priecīgi smaidīgi, jūtas piederīgi un laimīgi. Kad uz skatuves uzņāca dziedātājs Ž. Sik-

sna ar divām meitenēm, tad liksmība sīta augstu vilni. Mākslinieka uzaicināti, zināmās dziesmas visi dziedāja līdzī, kas radīja patīkamu kopības sajūtu.

Daudz labu vārdu un vēlējumu pateica pagasta pārvaldes vadītājs A. Smelcera kungs, kultūras darbinieces T. Rubene un Ž. Vilcāne, Līvānu novada domes deputāte V. Caunes kundze, kā arī Rožupes pagasta pensionāru apvienības pārstāve A. Kursietes kundze.

Kultūras darbiniece T. Rubene pateicās senioriem par aktivitātēm un piedalīšanos kultūras dzīvē, folkloras ansambļa cieniņāmā vecuma dziedātājam A. Jedušai, P. Votiņai, J. Švirkstei, F. Māsānei. Par skais-

tāko Ziemassvētku noformējumu dzīvojamās mājas pagalmā pārsteiguma balvu saņēma Alberta un Veltas Cērmenieku ģimene.

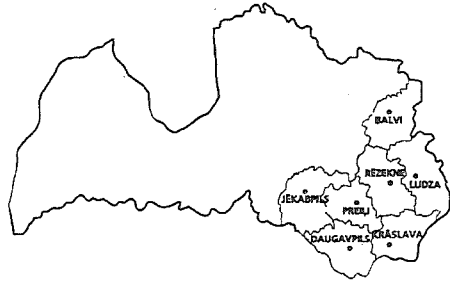
Sarīkojums noritēja jautri, atraktīvi un interesanti, par to parūpējās pašvaldības kultūras darbinieki. Šie skaistie kopā pabūšanas brīži dod spēku un enerģiju turpmākajai dzīvei.

*Ir liela māka — dot un neatprasīt,
Ir liela māka — cilvēcīgam būt.
Ir liela māka — dot un neatprasīt,
Ir liela māka — visiem kopā būt.*

Sirsniņš paldies visiem!

H. Švirkste

KAIMINU RAJONOS

Andrupenē atvērs krīzes centru

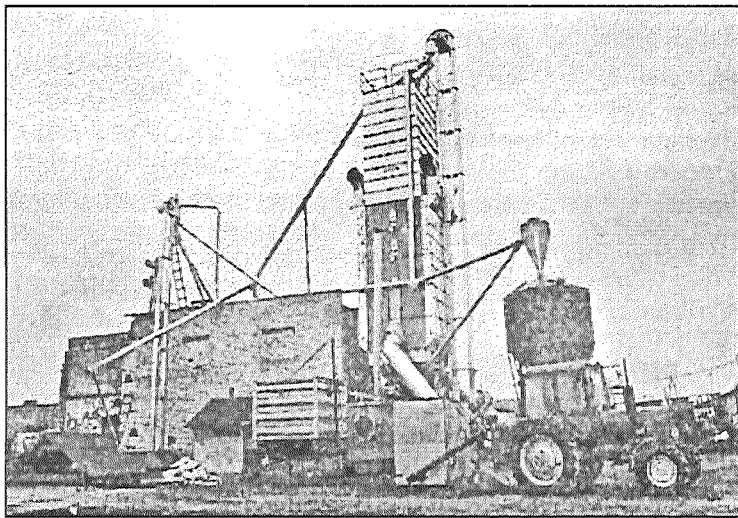
Krāslavu un Andrupeni nesēn apmeklēja Latvijas Sarkanā Krusta attīstības un koordinācijas nodaļas vadītāja Inga Melbārde, lai dalītos derīgā informācijā par projektu realizēšanu. Viņa apmeklēja arī bērnu un jauniešu krīzes centru Andrupenē, kura atvēršana paredzēta 9. februārī. Šī projekta realizācija bijusi iespējama tāpēc, ka Sarkanais Krusts sadarbojas ar labdarības organizācijām no Norvēģijas, kā arī pateicoties pagasta padomes līdzfinansējumam.

«Ezerzeme»

BALVU RAJONĀ

Jauna pieredze «Kotiņos»

Zemnieku saimniecība «Kotiņi» ir viena no lielākajām graudu audzētājām Balvu rajonā. Lai saimniecība veiksmīgi varētu konkurēt graudu tirgū, pircējiem jāpiedāvā kvalitatīvs produkts par konkurētspējīgu cenu. «Kotiņu» saimnieks Aldis Ločmelis atradis variantu, kā lētāk nekā līdz šim kvalitatīvi izkaltēt graudus. Saimniecībā uzstādīta jauna graudu kalte, ko kurina ar šķeldu.

● Lielākais ieguvums no zemnieku saimniecībā «Kotiņi» realizētā projekta ir graudu kalte, kurā izmanto vietējo kurināmo. Blakus tai izveidots liels laukums šķeldas uzkrāšanai. Šķeldas vajag daudz, jo saimniecībā graudus izaudzē lielos daudzumos.

Piecreiz lētāk

Rādot jauno graudu kalti «MEPU – VR – 600», Aldis stāsta, ka realizējis projektu tehnikas uzdevumam par 140 000 latu ar subsīdiju daļu 30 procentu apmērā. Protams, projekta realizācijai ņemts kredīts. Aizvadītā gada ražu viņš žāvējis jau ar jauno iekārtu. Kaltē viens iebērums ir 48 tonnas, kurās, žāvējot sešas stundas, mitrums graudu masā samazinās par 4 procentiem, tātad vienā stundā var izžāvēt astoņas tonnas graudu. Šis rādītājs gan ir atkarīgs no ievāktās ražas mitruma procenta. Žāvējot ar jauno kalti,

ko kurina ar šķeldu, izmaksas ir ievērojami samazinājušās, nekā tas bija, izmantojot dīzeļdegvielu. Tagad kurināmā izmaksas ir apmēram piecas reizes mazākas – ap latu par tonnu. Var iedomāties, cik tas ir izdevīgi, ja jāžāvē 2000 tonnas graudu un 500 tonnas rap-

ša ražas. Degvielas cenas pasaulē un Latvijā ik dienas pieaug, ievērojamas ir arī transporta izmaksas, bet krūmu un koksnes, no kā ražo šķeldu, pietiek tepat Latvijā.

Jaunā kalte darbojas automātiskā režīmā. Atliek tikai uzmanīt,

lai savlaikus uzpildītu šķeldas padeves bunkuru, un jāveic regulāra tehniskā apkope. Kā kurināmo kaltei var izmantot ne tikai šķeldu, bet arī koksnes granulas, kūdras, graudu ražas atkritumus – pelavas, atburumus, nekvalitatīvus graudus, ko nevar realizēt. Aldis rēķina, ka nākamajai sezonai būs jāsaņemas 1000 kubikmetri šķeldas.

Apkure kā pilsētas dzīvokli

Arī savas dzīvojamās mājas apkurei «Kotiņos» iegādāts šķeldas katls «SAATATULLI» ar 80 kilovatu jaudu. Arī šis katls strādā automātiskā režīmā. Reizi nedēļā tas jāiztīra un jāizber pelni. Šķeldas patēriņš vienā diennaktī ir apmēram viens kubikmetrs. Jaunais katls nodrošina siltuma padevi 500 kvadrātmetriem platības – dzīvojamajai mājai un eļļas ražošanas ceham. Turklāt gan mājās, gan cehā vienmēr ir karstais ūdens. Aldis smeļ, ka tagad viņa mājā apkure ir kā pilsētā – atgriežoties no darba, istabas ir siltas, uzreiz var doties dušā noskalot darba putekļus.

Šķeldu ražo paši

Pagājis laiks, kad ar krūmiem aizaugušie grāvji tika uzskatīti par nevērtīgiem. «Kotiņos» krūmu vērtību apzinās. Pirms gadiem četriem Aldis Ločmelis teica, ka Šķilbēnu pagastā ceļa malās uz Ančipovu grāvjos krūmu nebūs. Patiešām, tagad grāvmalas aiz Upītes ciema robežas virzienā ir iztīrītas. «Kotiņu» saimnieks ar saviem vīriem krūmus ir izcirtuši un tagad tos šķeldo. Minētā projekta ietvaros ir iegādāts hidromanipulators un šķeldotājs. Ar hidromanipulatoru no grāvjiem izceļ nocirstos krūmus un padod uz šķeldotāju. Darbs rit raiti. Šādu kompleksu apkalpo divi cilvēki. Viens strādā ar hidromanipulatoru, otrs ievieto zarus šķeldotājā. Kad traktora piekabe pilnā, tas brauc uz šķeldas novietošanas laukumu, bet vietā stājas otrs traktors ar piekabi. Vaicāts, vai šādos tempos strādājot, krūmu šķeldas ražošanai pietiks, Aldis saka, ka vēl jau krūmu ir gana, turklāt šķeldot varēs, arī sakopjot cirsmas.

Uzņēmējs pārdevējiem māca lietišķo etiķeti

Kādam jābūt pārdevējam? Kādam jābūt attiecībā starp pārdevēju un pircēju? Kā uzņēmējam pārdot preci? Kā pircējam atrast sev vajadzīgo preci veikalā plauktos? Uz šiem un citiem jautājumiem atbildes meklē un atrada pārdevēji, kuriem uzņēmējs Ainārs Laminskis noorganizēja izglītojošos kursus «Uz klientu orientēta efektīva pārdošanas». Tos vadīja firmas «Perfect Sales» direktors Armands Ābelītis.

Uzņēmējdarbībā veidojas mazāk vai vairāk stingri noteikti uzvedības un izturēšanās priekšstati, ko sauc par etiķeti. Elementārām pieklājības normām ir jāatvieglo cilvēka dzīve. Ikkatrs no mums iegriežas

veikalā, lai iegādātos kādu preci, kas nepieciešama. No veikala aizejam vairāk vai mazāk apmierināti, jo mūsu labsajūtu ietekmē, kā ar mums runāja un kā mūs apkalpoja pārdevējs. Katras organizācijas pamats ir tās darbinieki, to apmierinātība ar darbu, klienta apmierinātība un gala produkts vai pakalpojums, ko uzņēmums piedāvā.

«Hestijas» vadītājs Ainārs Laminskis piekrit viedoklim, ka klientam vienmēr taisnība. Taču viņš savā biznesā saskāries ar faktiem, kad, ņemot vērā šo teicienu, uzņēmējam nākas zaudēt finansiāli. Lai arī tas nav patīkami, svarīgāk tomēr saglabāt klientu un iegūt viņa uzticamību. Saikni

ar klientiem vairāk veido pārdevēji, tāpēc kursu mērķis ir darbinieku kvalifikācijas paaugstināšana. Atrast labu pārdevēju nav viegli, taču pastāv iespēja viņu izglītot. «Vairāki firmas pārdevēji strādā jau ilgstoši un savu darbu dara labi. Taču saskarsmē jābūt abpusēji pozitīvai, un pat visnepmierinātāko pircēju jāprot uzklautīt un apkalpot. Ne vienmēr tas izdodas, tāpēc reizēm vērts ieklausīties citu pieredzē un padomos,» saka Ainārs Laminskis. Ir pētījumi, ka 7 procenti no tā, ko saprot klients, ir atkarīgi no vārdiem, kurus mēs izmantojam, 93 procenti no balss intonācijas un ķermeņa valodas.

Kas jāzina labam pārdevējam.

- ✓ Jābūt laipnam pret klientu, jāsmaida.
 - ✓ Jāprot pareizi izrādīt un nodemonstrēt preces.
 - ✓ Jāprot ieklausīties klienta vēlmēs.
 - ✓ Jābūt pacietīgam.
 - ✓ Jāzina, ka svarīgi ne tikai pateiktie vārdi, bet arī balss intonācija un ķermeņa valoda.
 - ✓ Jāzina, ka klientam patīk, ja viņu uzrunā vārdā.
 - ✓ Klientam jāļauj domāt, ka lēmumu par preces iegādi pieņēmis viņš pats.
 - ✓ Labākie pārdevēji ir kā mākslinieki.
- «Vaduguns»

LUDZAS RAJONĀ

Iesvēta Zilupes pareizticīgo baznīcas zvanus

Jaunajā Zilupes pareizticīgo baznīcā nesēn notika svinīga baznīcas zvanu iesvētīšanas ceremonija. 2004. gada maijā baznīcas vecā ēka cieta ugunsgrēkā un vairs nebija atjaunojama. Ugunsgrēkā sadega arī zvanu tornis, saplīsa viens no zvaniem.

Tēvs Viktors Teplovs uzsvēra, ka draudzei tā ir īpaša diena, jo baznīcas zvanu skaņas pavada cilvēkus visos svarīgākajos dzīves notikumos un svētkos. Pēc vēsturiskas tradīcijas baznīcas zvanus, īpaši provinces pilsētu baznīcām, dāvina atsevišķi cilvēki. Šos zvanus nosauc labvēļu, dāvinātāju vārdos. Arī Zilupes baznīcai jaunus zvanus dāvinājuši labvēļi, bet tēvs Viktors piebilda: — Ziedotāju vārdus nenosauksim, labos darbus atmaksās Dievs. Mēs lūgsimies par viņiem.

● Šobrīd iesvētītajā zvanu komplektā zvani ir tikai no mazā līdz vidējam. Cerams, ka kādreiz baznīcā būs arī lielais, centrālais zvans.

Slēpošanas trase Žiperkalnā gaida salu

Neprognozējamā ziema sagādājusi problēmas arī Žiperkalna trases saimniekiem Numernē. Ir ziemas vidus, bet no gaidītajiem ziemas priekiem ne vēsts. Protams, sniegu var uzpūst arī ar iegādātajiem sniega lieltvākiem, bet gaisa temperatūrai tad jābūt vismaz -6, -7 grādi, lai sagatavotā trase noturētos. Ja temperatūra ir augstāka, sniegs nokustu jau nākamajā dienā, līdz ar to zudumā ietu arī iztērētā nauda. Ja tagad iestātos sals, nedēļas laikā trase tiktu sagatavota.

Pērn slēpošanas sezona Numernes kalnā sākās 24. decembrī, bet iepriekšējā ziemā – 28. janvārī. 2006. gada janvārī gan bija arī tukšais laiks, jo pāris nedēļas temperatūra noslidēja līdz -20 grādiem. Tādā salā uz kalnu neviens labprātīgi nebrauc.

«Ludzas Zeme»

10. LIKUMĪBA, INFORMĀCIJA

Reida laikā gājēji dāvanā saņēma atstarotājus ar «Krājbankas» simboliku

18. janvārī Preiļu rajona policijas pārvaldes darbinieki kopā ar «Krājbankas» pārstāvjiem rīkoja reidu Preiļos un Līvānos, kura laikā izsniedza gaismu atstarojošus elementus gājējiem (akcija vienlaikus notika arī Daugavpils un Rēzeknes rajonā). Reida laikā atstarotājus saņēma 161 gājējs, policisti sastādījuši arī 11 administratīvo pārkāpumu protokolus par atstarotāju nelietošanu (šim personām tika izteikti brīdinājumi).

Kā «Novadnieku» informēja Preiļu rajona policijas pārvaldes kārtības policijas biroja 3. nodaļas priekšnieks Vilis Patmalnieks, situācija uz rajona ceļiem ir nopietna, jo par ceļu satiksmes negadījumu upuriem diennakts tumšajā laikā arvien biežāk kļūst gājēji un velosipēdisti, kuri nav ievērojuši noteikumus un pārvietojas pa ceļu bez gaismu atstarojošiem elementiem pie apgērba. Tā pagājušajā gadā rajona teritorijā negadījumos gājušas bojā septiņas personas, tajā skaitā četri gājēji un divi velosipēdisti. Neviens no viņiem nav bijuši atstarotāji.

Pērn rajona policijas pārvaldes kārtības policijas biroja 3. nodaļas darbinieki par atstarotāju nelietošanu un citiem ceļu satiksmes noteikumu pārkāpumiem sastādījuši 296 administratīvo pārkāpumu protokolus gājējiem un 142 velosipēdistiem.

«Krājbankas» klientu darījumu daļas vadītājs Edgars Suveizda (apakšējā attēlā no kreisās) «Novadniekam» atzina, ka, ņemot vērā lielo satiksmes negadījumu skaitu, kuram par iemeslu ir gājēji un velosipēdisti bez atstarotājiem, banka uzsākusi akciju, kuras laikā dāvina gaismu atstarojošus elementus mazāk aizsargātajiem satiksmes dalībniekiem. Akcija ir zīmīga ar to, ka atstarotāji tiek dāvināti ne tikai reidu laikā, bet tos par brīvu var saņemt jebkurš «Krājbankas» apmeklētājs, kas vien iegriežas bankas nodaļās un norēķinu grupu apkalpošanas centros visā Latgalē.

□□□

Pāris stundu laikā, ko, veicot reidu, kopā ar policijas darbiniekiem pavadīja arī «Novadnieka» pārstāvji, nācās secināt, ka Preiļu un tuvākās apkārtnes iedzīvotāji joprojām nepiedodami vieglprātīgi izturas pret savu drošību, pārvietojoties pa ceļiem un ielām. Autovadītāji atzīst, ka gājēji bez atstarotājiem bieži sastopami uz ceļa no Preiļiem uz Līciem, Riebiņu, kā arī Gailišu virzienā. Visbiežāk dzirdamās atrunas ir sekojošas – «atstarotāju aizmirsu mājās», «palika pie otras jakas», «ir taču pietiekami gaišs» un citas.

Bīstamas situācijas veidojas arī Preiļu pilsētas teritorijā, īpaši «Lauktechnikas» dzīvojamā namu masīvā, kur ir slikts apgaismojums,

● Pateicīgi par uzdāvinātajiem atstarotājiem bija pensionāri Marija un Terentījs Tihonovi. Policijas darbiniekiem viņi apsolīja turpmāk, vakaros dodoties pastaigā, vienmēr lietot jaunus atstarotājus.

● «Lauktechnikas» dzīvojamā namu masīvā pie atstarotājiem tika arī Ļubova un viņas četrcājinā draudzene Alma.

● Mazais Aigars policijas darbiniekiem rādīja, ka viņam jau esot viens atstarotājs. Tagad tāds būs arī mammai Irēnai.

kā arī Mehanizatoru ielā, kur pa ielu gar parku mājās no darba vakaros dodas daudz cilvēku.

Policijas darbinieki uzsver, ka arī apgaismotas pilsētas ielas nevar būt par iemeslu nenēsāt atstarotājus. Bieži vien apgaismojums uz gājēju pārejām nav pietiekams, autovadītāji tumšo stāvu naktī var arī nepamanīt.

Reida laikā nācās konstatēt, ka sevišķi bezrūpīgi izturas gados vecākie gājēji. Arī V.Patmalnieks atzīst, ka pēdējā laikā atstarotājus daudz vairāk lieto bērni un jau-

nieši, atstarotāji jaunajai paaudzei jau kļuvuši par modernā stila elementiem, taču pensionāri izturas daudz skeptiskāk.

Uzmanību! Pašlaik spēkā esošās likuma normas nosaka, ka par atstarotāju nelietošanu vainīgās personas var tikt brīdinātas vai arī sodītas ar naudas sodu piecu latu apmērā.

Tuvākajā laikā Saeimā tiks pieņemti grozījumi likumdošanā, kas par atstarotāju nelietošanu paredzēs daudz bargākus naudas sodus – līdz 20 latiem.

POLICIJAS ZIŅAS

No 14. līdz 21. janvārim Preiļu rajona policijas pārvaldes dežūrdalā saņemti 38 iesniegumi, no tiem par 16 noziedzīgiem nodarījumiem policija uzsākusi kriminālprocesu.

Nedēļas laikā notikuši 10 ceļu satiksmes negadījumi, astoņas huligāniskas darbības, divi ģimenes skandāli, sešas zādzības, viens mantas tišas bojāšanas gadījums un viena krāpšana.

Atrasti vairāki liķi

15. janvārī Vārkavas novada Rožkalnu pagastā lauku ceļa malā ūdens peļķē atrasta mirusi 1969. gadā dzimusi sieviete. Redzamas vardarbīgas nāves pazīmes nav konstatētas. Uzsākts kriminālprocess.

16. janvārī Vārkavas novada Upmalas pagasta Vanagos atrasts 1951. gadā dzimuša vīrieša liķis bez redzamām vardarbīgas nāves pazīmēm.

Kriminālprocess par huligānismu

17. janvārī Preiļu autoostas teritorijā pret kādu 1984. gadā dzimušu vīrieti tika veiktas huligāniskas darbības. Policija uzsākusi kriminālprocesu, notiek izmeklēšana.

Sastādīts administratīvais protokols

17. janvārī Līvānos, būdams alkohola reibumā, 1988. gadā dzimis vīrietis veica huligāniskas darbības. Policijas darbinieki viņam sastādīja administratīvo protokolu.

Nozagti alumīnija vadi

18. janvārī policijā saņemts iesniegums par to, ka *Latvenergo* sadales tīklu Austrumu reģiona Preiļu ekspluatācijas nodaļas kalpojamajā teritorijā nozagti alumīnija vadi no desmit stabu p... laidumiem. Uzņēmumam nodarīts materiālais zaudējums 360,69 latu apmērā. Notiek lietas apstākļu pārbaude.

Satiksmes negadījumā trīs cietušie

19. janvārī reģistrēts satiksmes negadījums ceļā Krāslava – Preiļi – Madona 38. kilometrā. Automašīnas VW Passat Variant vadītājs, veicot apdzišanas manevru, izraisīja sadursmi ar pretimbraucošo automašīnu Audi-80. Ceļu satiksmes negadījumā bojātas abas automašīnas, bet Audi-80 vadītāja un divas pasažieres ar ķermeņa sasitumiem medicīniskās palīdzības sniegšanai nogādātas Preiļu slimnīcā.

Preiļos apzagta automašīna

21. janvārī Preiļos, Rēzeknes ielā no automašīnas Mazda-626 nozagta automagnetola *Panasonic*. Policija par šīs zādzības izdarīšanu uzsākusi kriminālprocesu.

Preiļu rajona policijas pārvaldes informācija

Pērn Īrijas cietumos atradušies 14 Latvijas pilsoņi

Pērn Īrijas cietumos atradušies 14 Latvijas pilsoņi, liecina Latvijas vēstniecības Īrijā rīcībā esošā informācija. 2005. gadā Īrijas cietumos atradušās sešas personas.

Latvijas pilsoņu aizturēšanas un apcietinājuma iemesli ir visdažādākie. Personas nonākušas īslaicīgā apcietinājumā par automašīnas vadīšanu dzērūmā, automašīnas vadīšanu bez derīgas apdrošināšanas un reģistrācijas, sabiedriskās kārtības traucēšanu, nepiedienīgu un vardarbīgu uzvedību sabiedriskās vietās, sīkām zādzībām un cigarešu kontrabandu nelielos apjomos. Ilgāki cietumsodi Latvijas valstij piederīgajiem tikuši piespriesti par uzbrukumu personai un miesas bojājumu izdarīšanu, par ko piespriests deviņus mēnešus ilgs cietumsods, par ceļu satiksmes no-

teikumu neievērošanu, zādzību un krāpšanu un uzbrukumu personai, par ko piespriests trīs gadus ilgs cietumsods, un par personas nogalināšanu bez iepriekšēja nodoma, par ko piespriests četrus gadus un deviņus mēnešus ilgs cietumsods.

Vēstniecība aicina Īrijā dzīvojošos Latvijas pilsoņus ievērot mītnes zemes likumus un paražas un atgādina, ka vēstniecība nevar palīdzēt likumpārkāpējiem izvairīties no piespriedē soda saņemšanas vai panākt labvēlīgāka tiesas lēmuma pieņemšanu tikai tāpēc, ka persona ir ārzemnieks. Tomēr, pēc vēstniecības domām, Īrijā dzīvojošie Latvijas pilsoņi nav Īrijas tiesībsargājošo institūciju, tajā skaitā Īrijas policijas, pastiprinātas uzmanības lokā. Uz kopējo likumpārkāpumu fona Latvijas valstij piederīgie neizceļas negatīvā ziņā.

Vai jums bieži nācies uz ceļa sastapt gājējus bez atstarotājiem?

Anatolijs Sabanskis, autovadītāja stāžs no 1973. gada:

— Esmu pārliecināties, ka pēdējā laikā cilvēki kļuvuši uzmanīgāki, arvien biežāk lieto atstarotājus. Taču vēl pirms dažiem gadiem tie bija retums. Atceros,

ka ļoti bīstamu situāciju piedzīvoju pirms gadiem divdesmit, kad lietainā vakarā, braucot ar motociklu, gandrīz notriecu gājēju. Parasti tumšā un miglainā laikā braucu ļoti uzmanīgi, īpaši samazinu ātrumu, ja tuvojas pretimbraucošs auto. Pilnībā atbalstu ideju, ka gājējus bez atstarotājiem jānodrošina. Par savu drošību katram jā rūpējas pašam.

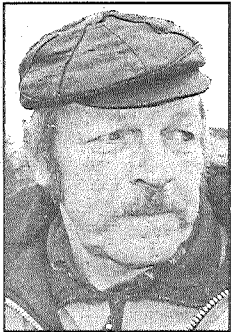
Marija, autovadītāja ar trīs gadu stāžu:

— Vairāk pārvietojos pa lauku ceļiem. Nakts un vakaros man reti nācies braukt. Esmu pamanījusi, ka, piemēram, Riebiņos, ļoti daudziem gājējiem ir atstarotāji, bet ne visiem. Atbalstu izmaiņas likumdošanā, kas paredz palielināt administratīvos sodus par atstarotāju nelietošanu. Man liekas, ka policijai vajadzētu vairāk uzmanības pievērst arī gājējiem uz pārejām. Bieži viņi neskatās ne pa labi, ne pa kreisi un dodas pāri ielai. Ja ir slidens, auto nevar apturēt vienā mirklī.

Pēteris Skrūderis, autovadītāja stāžs pieci gadi:

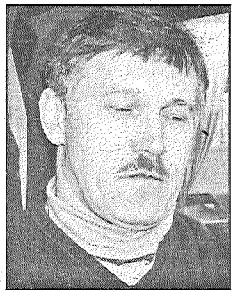
— Man liekas, ka Preiļos situācija ir labāka nekā, piemēram, Jēkabpilī, kur ļoti daudzi gājēji nelieto atstarotājus. Rožupes pagastā esmu ievērojis, ka atstarotājus labprāt nēsā bērni, laikam viņiem skolā tas ir iemācīts. Toties ar pensionāriem ir problēmas, dažs vēl prasa, kādēļ tāds atstarotājs vispār vajadzīgs. Ja mani, šoferi, soda par to, ka es uz pārejas nepalaidu gājēju, tad kāpēc lai nesodītu gājēju arī par atstarotāju nelietošanu?

ties ar pensionāriem ir problēmas, dažs vēl prasa, kādēļ tāds atstarotājs vispār vajadzīgs. Ja mani, šoferi, soda par to, ka es uz pārejas nepalaidu gājēju, tad kāpēc lai nesodītu gājēju arī par atstarotāju nelietošanu?

Dzintars, Jēkabpils autobusu parka šoferis ar 28 gadu pieredzi:

— Vēl ir daudz cilvēku, kuri nelieto atstarotājus, īpaši laukos. Reizēm ir tā, ka viņus pat autobusu pieturās nevar pamanīt. Tomēr situācija pamazām uzlabojas.

Bērni, jaunieši un sievietes atstarotājus izmanto, ko gan nevar teikt par vīriem. Ja vēl kunga prātā, tad iet pa ceļa vidu un neliekas ne zinīs. Nesen uz Rīgas šosejas gandrīz notriecu velosipēdistu. Viņš brauca bez atstarotāja, pie tam bija iedzēris. Esmu par to, lai gājējus, kuri nenēsā atstarotājus, sodītu.

Sergejs Kazakovs, smagā auto vadītājs no Rīgas:

— Autovadītāja stāžs man ir 16 gadi. Šajā laikā vairākas reizes bijušas kritiskas situācijas uz lauku ceļiem, kad pavisam tuvu pamanu gājēju vai riteņbraucēju bez atstarotājiem. Braucu pa visu Latviju, bet nekādu atšķirību neesmu ievērojis, apstākļi visur ir vienlīdz nopietni. Ja tāds bezatbildīgs cilvēks pagādās ceļā, vēl ilgi pēc tam jūtams stress. Kā lai tādos apstākļos turpina reisu?

ties ar pensionāriem ir problēmas, dažs vēl prasa, kādēļ tāds atstarotājs vispār vajadzīgs. Ja mani, šoferi, soda par to, ka es uz pārejas nepalaidu gājēju, tad kāpēc lai nesodītu gājēju arī par atstarotāju nelietošanu?

L.Kirillova
Foto: A.Stepanovs

SLUDINĀJUMI, REKLĀMAS

INSERVISS GROUP
PRECES UN PAKALPOJUMI UZ KREDĪTA

**KREDĪTU
LIELĀ
FRANČU
REVOLŪCIJA!**

**IEVĒROJAMI
PAZEMINĀTI
KREDĪTU %!**

**IZDEVĪGĀK
NEKĀ
BANKĀ!**

Preiļi, Brīvības 2, tālr. 53 81125

PREIĻU NOVADA DOMES SOCIĀLAIS DIENESTS
aicina darbā

SOCIĀLO DARBINIEKU DARBĀ AR ĢIMENĒM UN BĒRNIEM

Pretendentam izvirzītās prasības:

- ◆ otrā līmeņa augstākā sociālā darbinieka izglītība vai profesionālā izglītība psiholoģijā,
- ◆ augsta atbildības izjūta,
- ◆ teicamas latviešu un krievu valodas zināšanas,
- ◆ labas komunikācijas spējas un organizatoriskā darba prasmes,
- ◆ atbilstība Bērnu tiesību aizsardzības likuma 72. panta 3. daļas nosacījumiem,
- ◆ datorprasmes pieredzējuša lietotāja līmenī (MS Word, Excel).

Motivācijas vēstuli, CV un izglītību apliecinājošu dokumentu kopijas līdz 2007. gada 31. janvārim nogādāt Preiļu novada domes Sociālais dienests, Preiļos, Aglonas ielā 1a.

Papildus informācija pa tālruni: 5323200, 28638567 (Anita Gāga)
vai e-pastu: anita.gaga@preili.lv

SIA «Aļņi AS» iepērk

● Zāģbaļķus Ls/m³

Diam.	14-17	18-24	25<
EGLE	28	53	56
PRIEDE	28	48	52

● Papīrmalku

Ir transports. Korekta uzmērīšana.
Samaksa uzreiz!

Tālr. 4866070; 29806775, 26421813.

**SIA AIBI iepērk zirgus,
liellopus, jaunlopus,
aitas, cūkas.**

Tālr. 4871804, 4871185, 26142514.

Dziedniece Gaļina Baisaitova
ārstē nervu slimības, galvassāpes, impotenci, anurēzi, osteohondrozi, atrisina ģimenes problēmas, zīlē uz kārtīm, kafijas biežumiem, noņem lāstus, nosaka ūdens āderu zonas. Ser. nr. LA001-01-06.
Tālr. 28717345.

Pārdod

Sākums 11. lappusē.

VW PASSAT (1998.g. izl., 1,8 l, 20 v, sedans, el. pakete) vai maina. T.29275858;

VW PASSAT (2.0i, 1995.g. izl., universāls, elektropakete, piekabes āķis, klimatkontrolle, stereo, tikko no Vācijas, 3200 EUR, lizings) vai maina. T.29390137, 26444910;

VW PASSAT VARIANT (1,9, dīzelis, TA līdz 11.2007., M+S, centrālā atslēga, signalizācija, Ls 1175). T.28644088;

VW PASSAT VARIANT (1995.g. izl., 1,9 TDi, 2900 EUR), VW PASSAT VARIANT (1989.g. izl.), OPEL ASTRA rezerves daļas. T.29130732, 29452413;

VW PASSAT VARIANT B 5 (1998.g. izl., 1,6, sudraba metāliskā krāsā, el. lūka, spoguļi, stikli, centrālā atslēga, signalizācija, no Vācijas, lēti). T.29531865;

JAWA 350 (var blakusvāģi), DNEPR un rezerves daļas. T.26112781;

kasti (militārās automašīnas, slēgtu kravas kasti uz HONDA bāzes, ir krāsas). T.4639348;

motociklu HONDA CBR 900 RR (1999.g. izl., 16000 km). T.29448547 (proxy1@one.lv);

PE-08 eļļas daļiņu, sūkņu reduktora zobraturs; FORD un ZAZ 13" riteņu diskus, E-302 hederu atsperes, regulētājiplāksnes, SK-5 variatoru, kontrapiedziņu. T. 26165647 vai 4635721 (pēc 17).

Nodarbinātības valsts aģentūras Preiļu filiāle izsludina konkursu uz vakanto Eiropas Nodarbinātības dienestu tīkla (EURES) konsultanta asistenta amata vietu

Prasības pretendentiem:

- augstākā izglītība;
- labas saskarsmes prasmes ar cilvēkiem;
- teicamas latviešu, krievu un angļu valodas zināšanas;
- lietotāja prasme darbā ar datoru;
- atbildības sajūta;
- klientorientēta darbība — laipnība, gatavība palīdzēt.

Darba pienākumi:

- sniegt darba meklētājiem, bezdarbniekiem un darba devējiem pamatinformāciju par EURES pakalpojumiem;
- sniegt atbalstu EURES konsultantam pasākumu plānošanā un īstenošanā rajona līmenī.

Motivēta pieteikuma vēstule un CV jāiesniedz 10 dienu laikā pēc sludinājuma publicēšanas laikrakstā «Novadnieks»

Nodarbinātības valsts aģentūras Preiļu filiālē. Adrese: Raiņa bulvāris 19, Preiļi, LV- 5301, vai nosūtīt e-pastu LeontinaSaleniece@nva.lv vai faksu - 5324315. Informācija pa tālruni 5324315.

SIA «Olins»

lic. nr. 2006-02/32

- iepērk melnos un krāsainos metāllūžņus par visaugstākajām cenām.
- Veicam iekārtu demontāžu.
- Transporta pakalpojumi.

Atjaunotas cenas. Adrese: Preiļi, Daugavpils iela 64 Tālr. 28882903.

STEIDZĪGAMI VAJADŽĪGI DARBAM ANGLIJĀ UN ĪRIJĀ

- metinātāji – alga Ls 1800 mēnesī,
- galdnieki – alga Ls 1300 mēnesī,
- laukstrādnieces – alga Ls 1200 mēnesī.

Ir citas vakances.

SIA «Regus». Licence nr. 63, nr. 114.
Tālr. Jēkabpili 5223555, Rīgā 7226607, mob. 22054002.

Latgales grāmatu nams Preiļos, Turgus laukumā 4 atsāk darbu savās vēsturiskajās telpās. Svinēsīm svētkus kopā!

Nenokavē, tikai sestdien, 27. janvārī no plkst. 9.00 visas Apgāda Zvaigznes ABC grāmatas par puscenā!

Mēbeļu ražotne AICINA DARBĀ:

- mēbeļu galdniekus (ar pieredzi) un mācekļus,
- tapsētājus (ar pieredzi) un mācekļus,
- krāvējus.

CV sūtīt pa fax: 7817250.
Tālr. 7527160, 29551392 (ražotnes vadītājs). Adrese: Rīga, Salamandras iela 1/5 (Jugla).